

Masfjorden kommune

Rådmannen sitt forslag

Årsbudsjett 2024

**Handlingsprogram med
Økonomiplan 2024 – 2027**

Innholdsoversyn

1	INNLEIING	4
2	ØKONOMISKE FØRESETNADER.....	5
2.1	Finansielle måltal.....	5
2.2	Folketalsutvikling	6
2.3	Tilgang på arbeidskraft.....	7
3	INVESTERINGSBUDSJETT 2024.....	8
3.1	Bevillingsoversyn – investeringar 2024	9
3.2	Investeringsprosjekt i perioden 2024 – 2027.....	10
4	DRIFTSBUDSJETT 2024.....	11
4.1	Økonomisk oversyn – drift 2024	13
4.2	Bevillingsoversyn – drift 2024	14
5	GRUNNLAG FOR DRIFTSBUDSJETTET 2024	15
5.1	Framlegg til statsbudsjett for 2024	15
5.2	KS prognosemodell	21
5.3	Eigedomsskatt.....	21
5.4	Konsesjonskraft	21
5.5	Løn, pensjon og sosiale kostnader.....	22
5.6	Finansinntekter	22
5.7	Rente- og avdragsutgifter, gjeldssituasjon.....	23
5.8	Driftsresultat	23
6	RAMMEOMRÅDA DRIFTSBUDSJETTET 2024.....	24
6.1	Folkevalde organ	24
6.2	Administrasjon.....	24
6.3	Barnehage	25
6.4	Skule.....	26
6.5	Helse	27
6.6	Sosial og barnevern	27
6.7	Pleie og omsorg	28
6.8	Kultur.....	29
6.9	Kyrkja.....	30
6.10	Teknisk.....	30
6.11	Andre tenesteområda.....	32
7	GEBYR OG BETALINGSSATSAR 2024.....	34
7.1	Renovasjonsgebyr 2024 (lagt fram for representantskapet i NGIR 23.okt 2023).....	34
7.2	Vatn og avlaup, feing, slam 2024 (eks. mva).....	34
7.3	Gebyrregulativ for teknisk sektor 2024 (eigen sak i Formannskapet).....	35

7.4	Barnehagesatsar 2024 (eigen sak i Formannskapet).....	35
7.5	Opphald i SFO 2024 (eigen sak i Formannskapet).....	35
7.6	Vaksenopplæring 2024 (eigen sak i Formannskapet).....	36
7.7	Idrettsskulen 2024 (eigen sak i Formannskapet)	36
7.8	Elev- og lagsbetaling i kulturskulen 2024 (eigen sak i Formannskapet).....	36
7.9	Eigenbetaling for pleie- og omsorgstenester 2024 (eigen sak i Formannskapet).....	36
7.9.1	Eigenbetaling heimehjelp/praktisk hjelp i heimen 2024	36
7.9.2	Satsar for korttidsopphald institusjon 2024.....	37
7.9.3	Husleige i omsorgsbustad 2024.....	37
7.9.4	Matlevering og sal av mat 2024	37
7.9.5	Eigenbetaling for tryggleiksalarm 2024	37
7.9.6	Døgnopphald/nattopphald – medisinsk vurdert, dagtilbod/aktivitetsopphald....	37
7.9.7	Støttekontakt / fritidskontakt	37
7.10	Husleige kommunale utleigebustadar 2024	37
8	HANDLINGSPLAN	39
8.1	Kommuneplanen sin samfunnsdel.....	39
8.2	Handlingsplan Samfunn og beredskapsarbeid.....	39
8.3	Arealplanar	39
8.4	Handlingsplan for oppvekst 2024 – 2027	40
8.5	Handlingsplan Helse, Omsorg og Sosial 2024 – 2027	44
8.6	Bustadpolitisk plan 2022 - 2032	46
9	ØKONOMIPLAN 2024 – 2027	49
9.1	Kommunelova sin § 14-4 og 14-5	49
9.2	Bevilgningsoversikt drift – Økonomiplan 2024 – 2027	50
9.3	Bevilgningsoversikt investering – Økonomiplan 2024 – 2027	51
9.4	Økonomisk oversikt drift – Økonomiplan 2024 – 2027 (med handlingsreglar)	52
9.5	Utvikling langsiktig gjeld – Økonomiplan 2024 – 2027	53

1 INNLEIING

Masfjorden kommune har eit solid inntektsgrunnlag. Inntektspostane er vist i tabellen nedanfor, der tala for 2021 og 2022 er henta frå rekneskapane og tala for 2023 og deretter er budsjett og prognosar.

Tall i mill. kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Rammetilskot og skatt	135,3	141,7	130,3	154,5	156,5	158,5	160,5
Eigedomsskatt, kons.kraftsal og naturressursskatt	55,3	73,5	75,4	63,1	62,1	62,1	62,1
Overføringar og tilskot	62,8	76,4	71,1	61,1	58,8	58,4	57,3
Brukarbetalingar og annan inntekt	27,5	26,8	27,9	27,5	28,0	28,5	29,0
Sum brutto driftsinntekter	280,8	318,3	304,7	306,2	305,4	307,5	308,8

I samband med revidert nasjonalbudsjett 2023 vart trekket i rammeoverføringane til Masfjorden kommune redusert frå opphavleg 47,5 mill. til 10,6 mill. Ein ny justering av trekket kan komme ved nysaldertinga av statsbudsjettet mot utgangen av 2023. Dette trekket vart varsla som eittårig.

Inntektssystemet til kommunane i Noreg er under utgreiing og vurdering. Melding til Stortinget om endringar i inntektssystemet er varsla våren 2024, og endringane vil tre i kraft frå budsjettåret 2025. Endringane er forventa å gje ein negativ effekt for Masfjorden kommune sitt inntektsgrunnlag. Dette er ikkje innarbeidd i økonomiplanperioden på grunn av stor usikkerheit kring resultatet av endringane.

Konsesjonskraftinntektene til kommunen kan svinge kraftig frå år til år: frå nettotap på 1 mill. i 2020 til nettoinntekt på 34 mill. i 2022. Kraftsalsinntektene i 2023 er budsjettert til 30 mill. i tråd med siste prognose, og frå 2024 og utover er posten budsjettert med nettoinntekt på 20 mill. kvart år. Masfjorden kommune har gjort sitt driftsnivå avhengig av denne inntektsposten.

På utgiftssida ser vi ein kraftig auke i beviljingane til helse- og omsorgssektoren den siste tida:

Tall i mill. kr	2021	2022	2023	2024	Endr 2021-2024
Folkevalt organ, kyrkja og administrasjon	19,8	22,7	24,0	25,0	5,1
Oppvekst og kultur	69,6	77,6	78,4	82,9	13,3
Helse, NAV, pleie og omsorg	68,3	81,1	92,5	96,8	28,5
Teknisk	13,4	29,8	20,1	18,4	5,0
Sum netto driftsbeviljingar	171,1	211,2	215,1	223,1	52,0

Masfjorden kommune har dei siste 2 åra hatt utfordringar med å rekruttere til ledige stillingar i pleie- og omsorgstenesta, særleg turnusstillingar knytt til sjukeheimen og heimetenesta. I tillegg har fleire av kommunane rundt oss set den siste tida særskilte lønstiltak for å rekruttere og behalde personell med sjukepleiarkompetanse. Masfjorden kommune vedtok egne særskilte tiltak for å rekruttere og halde på personell i pleie- og omsorgstenesta i K-sak 048/2023, ettersom kommunen ble den einaste i vår region utan slike tiltak. I budsjettgrunnlaget for 2024 er tiltaket innarbeidd i 4 månader. Dette tiltaket manglar statleg finansiering og er i budsjettgrunnlaget finansiert gjennom drifta.

Finansutgiftene til kommune har også auka betrakteleg den siste tida i takt med renteutviklinga. Samstundes vil om lag halvparten av låneporteføljen til kommunen gå frå fast til flyttande rente i løpet av 2023. For enkelte lån vil dette innebere ein auke i rentekostnaden frå 1,1 % til 5,5 % p.a. Renteutgiftene vil følgjeleg legge mykje større bindingar på kommunen sitt handlingsrom frå og med 2024.

2 ØKONOMISKE FØRESETNADER

2.1 Finansielle måltal

Etter kommunelova §14-2 bokstav c skal kommunestyret sjølv vedta finansielle måltal (handlingsreglar) for utviklinga av kommunens økonomi. Finansielle måltal er politiske mål som viser kva som skal til for at kommunen skal ha ei sunn utvikling i eigen økonomi over tid. I tråd med gjeldande økonomireglement skal måltala følgjast i samband med utarbeidinga av budsjett og økonomiplan. Masfjorden kommune vedtok i kommunestyresak 058/2020 følgjande handlingsreglar:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekt over TBUs norm (1,75 %)
- Vekst i netto rente- og avdragsutgifter under vekst i brutto driftsinntekt
- Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekt under 60 %.

Framlagt budsjett 2024 med økonomiplan viser at driftsresultatkravet er vanskeleg å oppfylle i hele økonomiplanperioden:

Driftsresultatkrav	2021	2022	B 2023	B 2024	ØP2025	ØP2026	ØP2027
Netto driftsresultat (%)	13,0 %	5,0 %	0,7 %	0,8 %	0,8 %	0,5 %	0,2 %
Overdekning (mill. kr)	31,5	10,2					
Underdekning (mill. kr)			-3,2	-2,9	-2,9	-3,9	-4,8

Budsjettgrunnlaget for 2024 omfattar to tiltak med finansiering gjennom disposisjonsfondsbruk/drifta:

- Tilskot utbetring langs FV570 på 1,6 mill. (K-sak 041/2023)
- Tiltak for å rekruttere og halde på personell i pleie og omsorg, på 2,1 mill. (K-sak 048/2023)

Korrigert for ovannemnde tiltak hadde driftsresultatet i 2024 oppfylt resultatkravet. Samstundes er usikre/ukjente inntekstpostar ikkje tatt med i budsjettgrunnlaget, aktivitetsnivået er vidareført ut frå eit normalt nivå, og bemanningstiltak i pleie og omsorg er innarbeidd berre ut april. Salderingssaka og etterfølgjande økonomirapporteringar gjennom budsjettåret vil kome med tiltak som tar sikte på å bringe budsjettert netto driftsresultat nærare målkravet.

Framlagte budsjett 2024 med økonomiplan viser at rente- og avdragskravet er òg vanskeleg å oppfylle:

Rente- og avdragskrav	2021	2022	B 2023	B 2024	ØP2025	ØP2026	ØP2027
Netto rente- og avdragsutgifter (mill.kr)	8,0	7,5	9,1	11,4	11,8	12,5	12,7
Vekst i rente- og avdragsutgifter (mill. kr)		-0,5	1,5	2,3	0,5	0,6	0,2
Vekst i brutto driftsinntekt (mill. kr)		37,5	-13,6	1,5	-0,8	2,1	1,3

All investeringsaktivitet i perioden 2021 til 2023 vart finansiert utan opptak av nye lån. Rentenivået har sidan 2022 auka kraftig og raskt, og rentebanetoppen har vore justert opp fleire gong. To av dei store låneopptaka i 2020 vart teken med fast rente over 3 år. I løpet av 2023 vil disse låna gå frå fast til flytande rente, og bidra til ein stor auke i renteutgiftene for kommunen. Ein større auke i rente- og avdragsutgiftene enn inntektsgrunnlaget til kommunen både i 2023 og 2024 vil gje ein redusert handlingsrom for kommunen sin tenesteproduksjon.

Som eit resultat av lånestopp etter dei store låneopptaka i 2019 og 2020 har kommunen si gjeld gått ned med 18,0 mill. i perioden 2021-2023. Investeringsaktiviteten i denne perioden vart finansiert med

forskoterte midlar. Desse midla blir brukt opp i 2023 og frå 2024 er det lagt nye låneopptak i tråd med investeringsplanen. Framlagte budsjett 2024 med økonomiplan viser at lånegjeldskravet er godt innanfor måttalet i heile økonomiplanperioden:

Lånegjeldskrav	2021	2022	B 2023	B 2024	ØP2025	ØP2026	ØP2027
Gjeldsgrad (%)	46 %	38 %	37 %	37 %	38 %	37 %	36 %
Overdekning (mill. kr)	40,6	70,1	68,7	70,3	66,5	69,9	72,9
Underdekning (mill. kr)							

2.2 Folketalsutvikling

Den viktigaste føresetnaden for eit berekraftig lokalsamfunn er ein stabil folketalsutvikling. Kommunen har lenge hatt ein fallande folketalsutvikling. Dei første 6 månadene i 2023 har folketalet til Masfjorden kommune auka med 22 innbyggjarar. Ved utgangen av juni 2023 hadde Masfjorden kommune 1 676 innbyggjarar.

Folketalsutvikling frå 4.kvartal 1997 til 2.kvartal 2023; kjelde: SSB tabell 01222

Utbrotet av krigen i Ukraina førte til ein flyktningstraum til Norge og resten av Europa. Masfjorden kommune har forplikta seg til å ta imot 50 + 10 flyktningar. Dette har vore medverkande til ein positiv folketalsutvikling for kommunen den siste tida.

Folkesamansetninga for Masfjorden viser ein aldrende befolkning. Folkesamansetninga er viktig med tanke på å planlegge framtidig ressursbruk som legg til rette for ein god tenestetilbod til innbyggjarane.

Innbyggjarar frå 0 til 15 år

Denne gruppa omfattar barnehage- og skulebarna.

0-15 år per jan.	2020	2021	2022	2023	P 2024	P 2028	P 2032
0-5 år	99	95	90	99	96	91	90
6-15 år	222	208	201	207	214	189	161
Sum 0-15 år	321	303	291	306	310	280	251

Ved utgangen av 2023 er det til saman 16 ukrainske barn som går i barnehage/skule. Desse er tatt med i folketalsframskrivinga. Det er i tillegg lagt til grunn 15 nye barn kvart år.

Nedgangen i økonomiplanperioden og vidare for denne aldersgruppa viser at det er fleire som går vidare til neste aldersgruppe enn de som kommer inn. Folketalsframskrivinga tilseier at i perioden 2024-2027 blir det til saman 90 skulebarn som går over til vidaregåande opplæring, mens det blir 60 nye barnehagebarn som kommer inn, og gjer ein netto reduksjon på 30 innbyggjarar.

Innbyggjarar frå 16 til 66 år

Denne gruppa står for om lag 60 % av innbyggjarane i kommunen.

16-66 år per jan.	2020	2021	2022	2023	P 2024	P 2028	P 2032
16-22 år	126	117	120	116	127	146	151
23-66 år	875	862	831	843	834	795	776
Sum 16-66 år	1 001	979	951	959	961	941	927

Den yngste del av denne gruppa er vidaregåande elever og studentar som ofte reiser til andre stader i landet. Det er denne aldersgruppa som er mest mobil og ofte vel fleire av desse innbyggjarar å busette seg andre stader i landet etter at dei flytter ut. I eldste del av denne gruppa er det dei som er rett før pensjonsalder. Det er i gjennomsnitt 25 innbyggjarar som når pensjonsalder kvart år i Masfjorden, omtrent det dobbelte av dei som føddast kvart år. Folketalsframskrivinga tilseier ein netto reduksjon på 20 innbyggjarar for denne aldersgruppa i økonomiplanperioden 2024-2027.

Innbyggjarar frå 67 år og oppover

Denne gruppa har hatt aukande trend historisk og er venta å auke vidare i årane som kjem.

67 år + per jan.	2020	2021	2022	2023	P 2024	P 2028	P 2032
67-89 år	335	349	353	357	363	420	409
90 år og over	34	29	34	32	33	31	48
Sum 67 år +	369	378	387	389	396	451	457

Denne aldersgruppa er kanskje vanskelegast å framskrive ut frå levealdersutviklinga. I framskrivinga er det lagt ein årleg avgang på 18 personar, litt lågare enn dei som når pensjonsalder kvart år. Ein slik utvikling tilseier ein stadig større press for pleie- og omsorgstenester i åra som kjem.

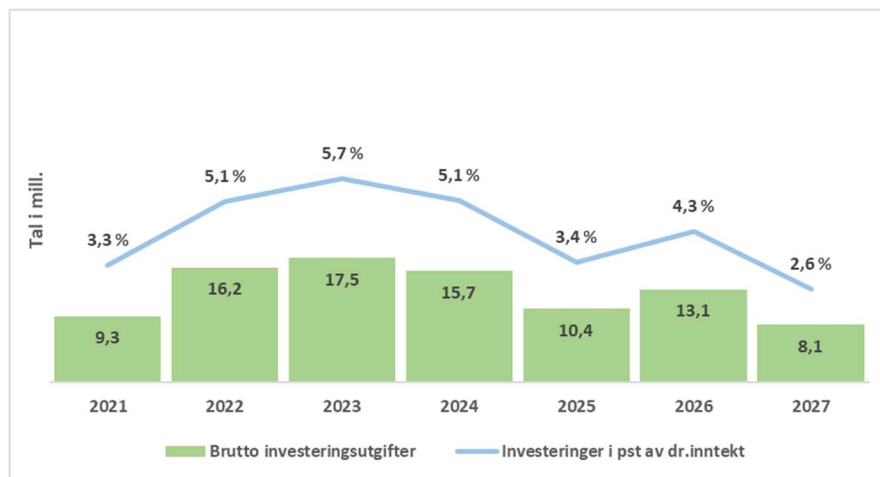
2.3 Tilgang på arbeidskraft

Masfjorden kommune står ovanfor store utfordringar med å skaffe kvalifisert arbeidskraft. Dei siste åra har vi merka dette særleg innan helse- og omsorgssektoren, og ut frå alderssamansetninga til dei tilsette i Masfjorden kommune vil dette kunne merkast gjennom fleire sektorar etter kvart.

Tilsette per okt. 2023 (fast, vikar, ekstra, lærling)	Tal tilsette	Gjennomsnittsalder	Tal tilsette som blir 60 år og over i 2024
Sentraladministrasjon	18	51 år	5 pers (28 %)
Barnehage	37	40 år	2 pers (5 %)
Skule	73	46 år	15 pers (21 %)
Helse og omsorg	172	45 år	38 pers (22 %)
NAV	7	42 år	-
Kultur og bibliotek	16	43 år	4 pers (25 %)
Teknisk inkl. reinhald	28	48 år	7 pers (25 %)
Brann og redning inkl. feiing	67	43 år	4 pers (6 %)
Masfjorden kommune	418	45 år	75 pers (18 %)

3 INVESTERINGSBUDSJETT 2024

Etter dei strategiske investeringane i 2019 og 2020 har Masfjorden kommune hatt eit meir normalt aktivitetsnivå i åra etter. Budsjett 2024 med økonomiplan vidarefører eit forsiktig og normalt investeringsnivå målt i prosent av brutto driftsinntekt:

Som eit tiltak for å betre den økonomiske stillinga og handleroma til kommunen har investeringane i perioden 2021-2023 vore finansiert med bruk av fondsmidlar og utan opptak av nye lån. Fondsmidlane omfattar forskoterte investeringstilskot frå Husbanken og merka disposisjonsfondsmidlar. Frå 2024 legg budsjettet att til grunn at investeringsaktiviteten vert finansiert med opptak av nye lån.

Tabellen under viser investeringsplanen for 2024 fordelt på tiltak, med finansiering.

Investeringsbudsjett 2024 (mill. kr)	Brutto	Finansiering		
		MVA	Fond	Lån
Kommunale bygg	4,1	0,8		3,3
VA området	2,0			2,0
Kommunale vegar	1,2	0,2		1,0
Bustadutvikling	7,0		7,0	
Annet	0,8	0,1		0,7
KLP eigenkapitaltilskot	0,6		0,6	
Justeringsrett meirverdiavgift		0,7		-0,7
Sum investeringar i budsjettåret	15,7	1,8	7,6	6,3

Masfjorden kommune har eit lågt gjeldsgrad, og betalte årlege avdrag ligger godt over minstekravet i kommunelova. Kommunen har gjennom høge avdrag halde gjeldsnivået lågt over tid.

Gjennom høg eigenfinansiering av nye investeringar vil gjeldsnivået ikkje leggja for store bindingar på kommunen sitt framtidige handlingsrom. God økonomisk handlefridom gjer kommunen rom til å påta seg nye oppgåver eller styrke tenesteproduksjonen utan å måtte redusere eksisterande tilbod.

3.1 Bevillingsoversyn – investeringar 2024

Bevillingsoversyn investeringar viser oversikt over investeringsutgiftene til kommunen og korleis desse er finansiert. Linja *Investeringar i varige driftsmidler* er i eigen oversikt på neste sida fordelt mellom dei ulike investeringsprosjekt som ligg til gjennomføring i økonomiplanperioden.

Aktivitet frå vidareutlån er åtskild frå ordinær investeringsaktivitet.

BEVILLINGSOVERSIKT INVESTERING (tal i heile tusen) (budsjett- og regnskapsforskrift §5-5)	Rekneskap Justert budsjett		Budsjett 2024
	2022	2023	
Investeringer i varige driftsmidler	15 672	16 918	15 088
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	562	600	600
Utlån av egne midler	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Sum investeringsutgifter	16 234	17 518	15 688
Kompensasjon for merverdiavgift	2 290	2 190	1 775
Tilskudd fra andre	457	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0
Bruk av lån	0	2 969	6 333
Sum investeringsinntekter	2 747	5 159	8 108
Videreutlån	-130	-6 000	-6 000
Bruk av lån til videreutlån	130	6 000	6 000
Avdrag på lån til videreutlån	-1 002	-1 051	-1 201
Mottatte avdrag på videreutlån	796	1 051	1 201
Netto utgifter videreutlån	-206	0	0
Overføring frå drift	4 162	6 700	7 580
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	206	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	9 324	5 659	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	13 693	12 359	7 580
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0

3.2 Investeringsprosjekt i perioden 2024 – 2027

Investeringar i varige driftsmidlar frå bevilgningsoversikta er fordelt på følgjande investeringsprosjekt:

INVESTERINGSPLAN (tal i heile tusen)	Økonomiplanperiode			FINANSIERING B2024						
	Sum øk.plan	MVA	Finans behov	B 2024	ØP 2025	ØP 2026	ØP 2027	Lån	Bruk av fond	Eksterne tilskot
IKT- OG EDB INVESTERINGAR	2 000	400	1 600	400	400	400	400	400	-	-
Sum tiltak sentraladministrasjon	2 000	400	1 600	400	400	400	400	400	-	-
SANDNES SKULE - BRANNVARSLINGSANLEGG	225	45	180	180	-	-	-	180	-	-
NORDBYGDA SKULE - VENTILASJON	739	139	600	600	-	-	-	600	-	-
BASSENG - VARMEPUMPE	438	88	350	-	350	-	-	-	-	-
SANDNES SKULE - GOLVBELEGG GYMSAL	688	138	550	-	550	-	-	-	-	-
SANDNES SKULE - REHABILITERING	500	100	400	-	400	-	-	-	-	-
SKULANE - LAMPAR	250	50	200	-	-	200	-	-	-	-
SKULANE - INNVENDIG REHABILITERING	3 875	775	3 100	-	-	3 100	-	-	-	-
Sum tiltak oppvekst og kultur	6 714	1 334	5 380	780	1 300	3 300	-	780	-	-
SJUKEHEIM - VARME OG VENTILASJON	1 831	331	1 500	1 500	-	-	-	1 500	-	-
SJUKEHEIM - NØDLYS/BRANNVARSLING	500	100	400	-	400	-	-	-	-	-
OMSORGSBUSTAD - LÅSESYSTEM	125	25	100	-	100	-	-	-	-	-
SJUKEHEIM - TAKSTEIN	4 250	850	3 400	-	-	-	3 400	-	-	-
Sum tiltak helse og omsorg	6 706	1 306	5 400	1 500	500	-	3 400	1 500	-	-
UTVENDIG REHABILITERING KOMM.BYGG	563	113	450	450	-	-	-	450	-	-
SANDNESLIA UMLEIGEBUSTAD - TAKSTEIN	701	131	570	570	-	-	-	570	-	-
YTRE HAUGSDAL BUSTADFELT	6 980	-	6 980	6 980	-	-	-	-	6 980	-
KJØRETØY TML	300	-	300	300	-	-	-	300	-	-
STOKKEVIKA UMLEIGEBUSTAD - TAKSTEIN	438	88	350	-	350	-	-	-	-	-
EINLEITET UMLEIGEBUSTAD - TAKSTEIN	438	88	350	-	350	-	-	-	-	-
STIEN - TAKSTEIN	438	88	350	-	350	-	-	-	-	-
LAGER DUESUND - TAKSTEIN	563	113	450	-	450	-	-	-	-	-
KOMMUNALE VEGAR	5 000	1 000	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	-	-
BRANNBIL DUESUND	900	-	900	-	-	900	-	-	-	-
FIRSTRESPONDER DUESUND	200	-	200	-	200	-	-	-	-	-
FIRSTRESPONDER SANDNES	250	-	250	-	-	250	-	-	-	-
TUNELLBIL MATRE	1 200	-	1 200	-	1 200	-	-	-	-	-
Sum tiltak teknisk	17 969	1 619	16 350	9 300	3 900	2 150	1 000	2 320	6 980	-
VASSFORSYNING	2 000	-	2 000	500	500	500	500	500	-	-
GRUNNVASSKJELDE ØVREDALEN/ANDVIK	5 500	-	5 500	500	1 000	4 000	-	500	-	-
TILTAK - VA PLAN	4 000	-	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	-	-
Sum sjølvfinansierende tiltak	11 500	-	11 500	2 000	2 500	5 500	1 500	2 000	-	-
STARTLÅN	24 000	-	24 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	-	-
Sum startlån	24 000	-	24 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	-	-
Sum totalt	68 888	4 658	64 230	19 980	14 600	17 350	12 300	13 000	6 980	-

Investeringsprosjekta frå tabellen over kan vidare oppsummerast som følgje:

Investing i (mill. kr)	B 2024	ØP 2025	ØP 2026	ØP 2027	2024-27
Kommunale bygg	3,3	3,3	3,3	3,4	13,3
VA området	2,0	2,5	5,5	1,5	11,5
Kommunale vegar	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
Bustadutvikling	7,0	-	-	-	7,0
Annet	0,7	1,8	1,6	0,4	4,5
Startlån	6,0	6,0	6,0	6,0	24,0
Sum investeringar	20,0	14,6	17,4	12,3	64,2

4 DRIFTSBUDSJETT 2024

Driftsbudsjett 2024 med økonomiplan vidarefører kommunen sitt driftsnivå og tenestestruktur.

Driftsinntektene i budsjettgrunnlaget for 2024 er på 306,2 mill. og viser ein auke på 1,5 mill., som utgjer 0,5 % i høve justert budsjett 2023.

Brutto driftsinntekter (mill. kr)	B 2023	B 2024	Endring
Rammetilskot og skatt	130,3	154,5	24,1
Eigedomsskatt	30,6	28,3	-2,3
Konsesjonskraftsal	30,0	20,0	-10,0
Naturressursskatt og konsesjonsavgift	14,7	14,7	-
Overføringar/tilskot frå staten	10,7	8,4	-2,4
Overføringar/tilskot frå andre	60,3	52,7	-7,6
Brukarbetalingar og andre salsinntekter	27,9	27,5	-0,4
Sum driftsinntekter	304,7	306,2	1,5

Rammetilskot og skatt er budsjettert i tråd med signala i framlegget til statsbudsjett for 2024 (frå 6.okt 2023). Eigedomsskatt omfattar næringsseigedommar og vasskraftanlegg. Eigedomsskattegrunnlaget for næringsseigedommar er stabil, mens eigedomsskatt på vasskraftanlegg vert kjent når skatteetaten legg fram eigedomsskattegrunnlaget for kraftverk i desember 2023. Avvik i dette grunnlaget vert justert i salderingssaka. Konsesjonskraftsal er i budsjett for 2024 redusert med 10,0 mill. frå 2023-nivå i tråd med siste prognose og som følgje av normaliseringa av straumprisane den siste tida. Naturressursskatt og konsesjonsavgift er budsjettert med 2023-nivå.

Overføringa og tilskot frå staten omfattar kompensasjonstilskot frå Husbanken og integreringsmidlar knytt til dei ukrainske flyktingar. Reduksjonen i 2024 skuldast nedtrapping i integreringsmidlane i tråd med ordinær plan. Overføringar og tilskot frå andre er prosjekt- og aktivitetsbasert. Desse inntektene er budsjettert under tenesteområdene direkte, og reduserer som følgje netto driftsrammene for tenestesektorane i bevillingsoversikt drift.

Driftsutgiftene i budsjettgrunnlaget for 2024 er på 304,3 mill., og viser ein reduksjon på 1,6 mill., som utgjer -0,5 % i høve justert budsjett 2023.

Brutto driftsutgifter (tal i millionar)	B 2023	B 2024	Endring
Løn og sosiale utgifter	194,0	204,3	10,4
Vare- og tenestekjøp	73,1	64,0	-9,1
Overføringar og tilskot	28,4	25,0	-3,4
Avskrivningar	10,5	10,9	0,4
Sum driftsutgifter	306,1	304,3	-1,6

Løn og sosiale utgifter utgjer hovudtyngda av kommunen sine driftsutgifter, om lag 66 %. Posten omfattar ein anslått effekt av lønsoppgjoret for 2024, der det er lagt inn 2,5 % lønsauke frå mai 2024. Lønsveksten frå 2023 til 2024 er i framlegget til statsbudsjett for 2024 anslått til 4,9 % totalt. Den endelege lønsauken vil føreligge etter at organisasjonane er ferdig forhandla våren 2024. Skulle lønsoppgjoret i 2024 resultere i høgare lønsauke enn det som er funnet rom i budsjettgrunnlaget, vil avviket bli justert gjennom budsjettåret.

Varekjøp og overføringar er aktivitetsbasert og er i budsjett 2024 redusert betrakteleg i høve 2023. Masfjorden kommune er avhengig av å klare å holde eit lågt utgiftsnivå framover som følgje av usikkert inntektsgrunnlag og høge løns- og finansutgifter.

Netto finansutgifter i budsjettgrunnlaget for 2024 er på 10,4 mill., og viser ein auke på 3,2 mill. i høve justert budsjett 2023. Auken må finansierast over drifta og vil følgjeleg redusere handlingsrommet til kommunen. Det er lagt til grunn eit normalt utbytt nivå i 2024 og renteutgifter er anslått ut frå dagens rentenivå. Skulle rentenivået i tida framover auke ytterlegare vil posten måtte styrkast gjennom budsjettåret.

Netto driftsresultatet viser kva kommunen sit igjen med av driftsinntekter når alle springande driftsutgifter, inklusiv renter og avdrag er betalt. Det er budsjettert med eit netto driftsoverskot på 2,4 mill. i 2024. Dette er under målalet og administrasjonen vil gjennom budsjettåret sjå på tiltak som kan bringe resultatet nærare målalet.

Netto avsetjingar i budsjettgrunnlaget for 2024 omfattar overføring til investeringsbudsjettet på 7,6 mill. for finansiering av KLP eigenkapitaltilskotet og pågåande bustadutviklingsprosjekt. Avsetjingar til disposisjonsfond omfattar konsesjonsavgifter på 3,2 mill. og avsetjing av budsjettmessig mindreforbruk på 3,0 mill. Bruk av disposisjonsfond omfattar midlane som vert overført til investeringsbudsjettet (7,6 mill.), kraftfondsdisponeringar (2,3 mill.) og tilskot til utbetringar langs FV570 (1,6 mill.).

Kommunelova stiller krav om at løypande drift ikkje kan finansierast ved låneopptak eller andre kapitalinntekter. Budsjettunderskot kan finansierast med bruk av frie fondsmidlar. Masfjorden kommune har ein solid disposisjonsfond, anslått til kring 100 mill. ved utgangen av 2023. Om lag halvparten av disposisjonsfondet er knytt til konkrete politiske satsingar og ein del av saldoen er òg ikkje reelle pengar, men rekneskapstekniske føringar (periodiseringar). Disposisjonsfondet bør difor ha ein storleik som kan jamna ut negative konsekvensar av endringar i inntekter og utgifter for Masfjorden kommune i tida framover.

4.1 Økonomisk oversyn – drift 2024

Økonomisk oversyn drift viser alle inntekter og utgifter til kommunen gruppert ut frå art/type.

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT (tal i heile tusen) (budsjett- og regnskapsforskrift §5-6)	Rekneskap		Budsjett 2024
	Justert budsjett 2022	2023	
Rammetilskudd	81 499	76 199	98 327
Inntekts- og formuesskatt	60 163	54 121	56 130
Eiendomsskatt	24 498	30 648	28 338
Andre skatteinntekter	14 985	14 737	14 737
Andre overføringer og tilskudd fra staten	14 174	10 738	8 350
Overføringer og tilskudd fra andre	62 223	60 322	52 730
Brukerbetalinger	13 317	13 040	12 977
Salgs- og leieinntekter	47 472	44 884	34 571
Sum driftsinntekter	318 332	304 689	306 159
Lønnsutgifter	145 338	157 738	163 617
Sosiale utgifter	31 942	36 159	40 715
Kjøp av varer og tjenester	73 068	73 078	63 978
Overføringer og tilskudd til andre	40 325	28 402	25 043
Avskrivninger	10 160	10 529	10 931
Sum driftsutgifter	300 834	305 906	304 283
Brutto driftsresultat	17 498	-1 217	1 876
Renteinntekter	2 190	2 425	2 500
Utbytter	1 016	1 913	1 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-5 374	0	0
Renteutgifter	2 702	4 626	6 857
Avdrag på lån	6 998	6 849	7 007
Netto finansutgifter	-11 868	-7 137	-10 364
Motpost avskrivninger	10 160	10 529	10 931
Netto driftsresultat	15 790	2 175	2 443
<u>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</u>			
Overføring til investering	-4 162	-6 700	-7 580
Avsetninger til bundne driftsfond	-1 073	-844	0
Bruk av bundne driftsfond	3 050	612	0
Avsetninger til disposisjonsfond	-38 730	-11 782	-6 293
Bruk av disposisjonsfond	25 124	16 539	11 430
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-15 790	-2 175	-2 443
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0

4.2 Bevillingsoversyn – drift 2024

Bevillingsoversyn drift viser dei generelle driftsinntekta til kommunen, sentrale inntekstpostar som ikkje er knytt til bestemte føremål i budsjett og økonomiplanen sin driftsdel. Resterande inntekter inngår i einingane sine nettorammar. Bevillingane til netto drift, fordelt på dei ulike tenesteområda er spesifisert òg under.

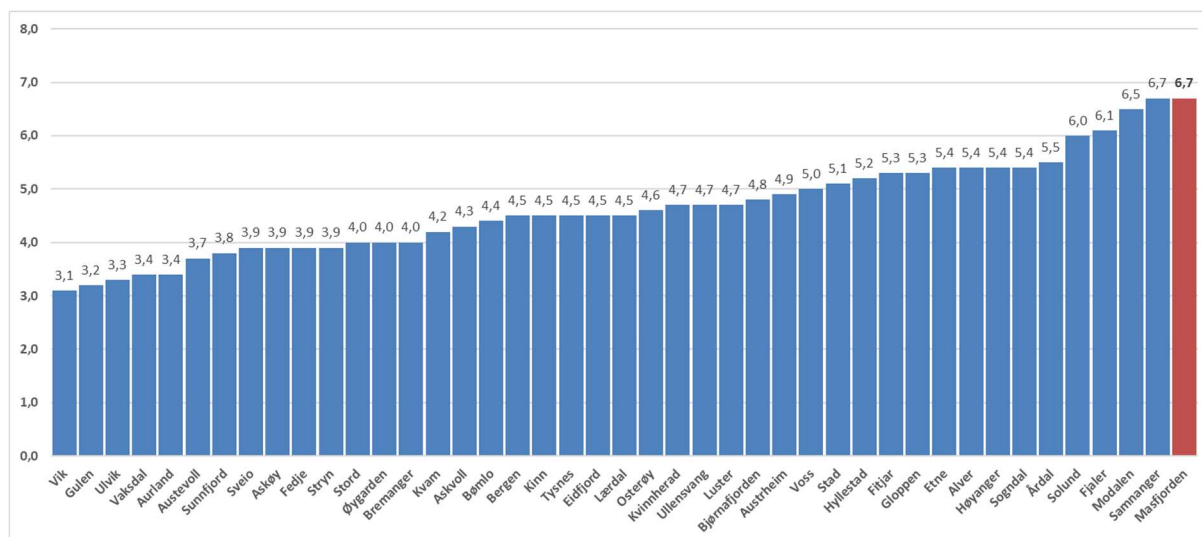
BEVILLINGSOVERSIKT DRIFT (tal i heile tusen) (budsjett- og regnskapsforskrift §5-4)	Rekneskap Justert budsjett		Budsjett
	2022	2023	2024
Rammetilskudd	81 499	76 199	98 327
Inntekts- og formuesskatt	60 163	54 121	56 130
Eiendomsskatt	24 498	30 648	28 338
Andre generelle driftsinntekter	29 159	25 475	23 087
Sum generelle driftsinntekter	195 320	186 443	205 882
Sum bevilgninger drift, netto	167 661	177 131	193 075
Avskrivninger	10 160	10 529	10 931
Sum netto driftsutgifter	177 822	187 660	204 006
Brutto driftsresultat	17 498	-1 217	1 876
Renteinntekter	2 190	2 425	2 500
Utbytter	1 016	1 913	1 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-5 374	0	0
Renteutgifter	2 702	4 626	6 857
Avdrag på lån	6 998	6 849	7 007
Netto finansutgifter	-11 868	-7 137	-10 364
Motpost avskrivninger	10 160	10 529	10 931
Netto driftsresultat	15 790	2 175	2 443
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>			
Overføring til investering	-4 162	-6 700	-7 580
Avsetninger til bundne driftsfond	-1 073	-844	0
Bruk av bundne driftsfond	3 050	612	0
Avsetninger til disposisjonsfond	-38 730	-11 782	-6 293
Bruk av disposisjonsfond	25 124	16 539	11 430
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-15 790	-2 175	-2 443
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	0	0	0

BEVILGNINGER DRIFT, NETTO (tal i heile tusen)	Rekneskap Justert budsjett		Budsjett
	2022	2023	2024
FOLKEVALGTE ORGAN	2 907	3 328	3 282
ADMINISTRASJON	15 884	16 564	17 773
BARNEHAGE	17 989	20 154	20 486
SKULE	47 698	50 612	54 259
HELSE	14 446	16 302	17 266
SOSIAL OG BARNEVERN	8 189	7 777	7 293
PLEIE OG OMSORG	58 442	68 469	72 217
KULTUR	11 909	7 677	8 192
KYRKJA	3 935	3 954	3 900
TEKNISK	29 778	20 089	18 410
ANDRE TENESTEOMRÅDER	-43 515	-37 794	-30 002
Sum fordelt til drift	167 661	177 131	193 075

5 GRUNNLAG FOR DRIFTSBUDSJETTET 2024

5.1 Framlegg til statsbudsjett for 2024

Regjeringa presenterte 6.oktober 2023 sitt framlegg til statsbudsjett for 2024. Det er ein pårekna vekst frå 2023 til 2024 i frie inntekter for kommunane samla i Vestland på 4,5 %. Pårekna vekst for kommunane samla i landet er 4,7 %. 20 kommunar i Vestland ligg likt eller over landsgjennomsnittet, medan 23 kommunar ligg under.

Det økonomiske opplegget for 2023

Dei pårekna skatteinntektene er no justerte opp med kr 4,1 mrd. for kommunesektoren frå nivået i revidert nasjonalbudsjett, av dette om lag kr 3,55 mrd. for kommunane. Nytt skatteoverslag for kommunane samla er kr 208,2 mrd. Større skatteinntekter enn pårekna i revidert nasjonalbudsjett skuldast større løns- og sysselsetjingsvekst enn venta.

Kostnadsdeflatoren for kommunane var i revidert nasjonalbudsjett 5,2 %. Pårekna lønsvekst var 5,5 % i revidert nasjonalbudsjett, medrekna auka arbeidsgjevaravgift. Pårekna prisvekst varer og tenester var 4,9 %. Den pårekna kostnadsveksten for i år er no redusert frå 5,2 % til 4,5 %. Denne består av:

- lønsvekst 5,5 % (vekt 0,575)
- prisvekst kjøp av varer og tenester 3,2 % (vekt 0,425)
- **Samla prisvekst 4,5 %**

Det er lågare prisvekst for kjøp av varer og tenester som bidreg til lågare kostnadsvekst for kommunane i år, samanlikna med det som var lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett. Dette skuldast i hovudsak lågare energiprisar.

Regjeringa sitt framlegg for budsjettåret 2024

Det er rekna med ein skatteauke for kommunane frå 2023 til 2024 med 5,8 %, til samla skatteoverslag kr 220 ¼ mrd. i 2024.

Det er i statsbudsjettet lagt opp til at det kommunale skatteøyet blir redusert frå 11,15 % i 2023 til 10,95 % i 2024. Bakgrunnen for reduksjonen i skatteøyet er at skattedelen av kommunane sine samla inntekter skal vere om lag 40 % også for 2024. Skattedelen av inntektene er pårekna å ville blitt høgare enn 40 % om ikkje skatteøyet blir redusert.

Den samla pris- og kostnadsveksten i kommunane, kommunal deflator, er i framlegget 4,3 %. Deflatoren blir nytta til prisjustering av statlege rammetilskot og øyremerkte tilskot i statsbudsjettet. Kostnadsdeflatoren består av:

- lønsvekst	4,9 %	(vekt 0,575)
- prisvekst kjøp av varer og tenester	3,4 %	(vekt 0,425)
- Samla prisvekst	4,3 %	

Samla vekst i frie inntekter

Det er lagt opp til ein realvekst i dei frie inntektene for primærkommunane frå 2023 til 2024 på om lag kr 5,1 mrd. Denne veksten er rekna frå inntektsnivået i år som var lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett.

Veksten i dei frie inntektene er realauke slik at priskompensasjonen frå 2023 til 2024 vil kome som eit tillegg i inntektene.

Veksten i frie inntekter må blant anna dekke auka kostnader som følgje av befolkningsutviklinga. Pårekna meirkostnader demografi i 2024 er rekna til om lag kr 3,1 mrd. for primærkommunane. Dette er den delen av meirkostnadene som må bli dekte av veksten i dei frie inntektene.

Veksten i dei frie inntektene må også finansiere auka pensjonskostnader. Departementet har lagt til grunn auke med kr 2,0 mrd. i kommunesektoren sine pensjonskostnader utover pårekna lønsvekst i 2024. Dette overslaget kan bli fordelt med om lag kr 1,8 mrd. på kommunane (90 %) og kr 0,2 mrd. på fylkeskommunane (10 %).

Innafor veksten i dei frie inntektene for kommunane i 2024 skal det også vere rom for ei satsing med kr 150 mill. til arbeidet med psykisk helse og rus. Dette er ein del av opptrappingsplan. Dei som har psykiske plagar eller lidingar skal få hjelp. Kr 150 mill. av veksten i kommunane sine frie inntekter i 2024 er difor grunnlagt med auka innsats på psykisk helse- og rusområdet.

I veksten i frie inntekter inngår også kr 100 mill. i kompensasjon til dei kommunane som har tapt mest på innføringa av gradert basiskriterium i inntektssystemet. Graderinga vart innført frå og med 2017. Før 2017 var basistilskotet i utgiftsutjamninga i inntektssystemet eit likt tilskotsbeløp per kommune for alle kommunar. Eit basistilskot tek omsyn til smådriftsulemper.

I berekning av skatteprognose for 2024 er det justert for same endring i % frå rekneskap 2022 for alle kommunane, uavhengig av den lokale utviklinga i kvar kommune etter 2022. Denne skatteprognosen er nytta som grunnlag for pårekna inntektsutjamning. Kommunane må justere for lokale tilhøve i budsjetteringa av skatt for 2024.

Veksten i frie inntekter vil variere mellom kommunane. Årsaker er følgjande punkt som påverkar kommunane ulikt frå år til år :

- endringar i inntektssystemet
- endringar i folketalet og alderssamansetjing
- endring i andre kriteriedata
- endring i fordelinga av skjønstilskot
- endring i veksttilskot
- endring i distrikttilskot eller småkommunetillegg
- endringar i skattegrunnlaget
- opptrapping av kompensasjon for reduksjon i eigedomsskatt frå endring i skattereglar f.o.m. 2019

Det er rekna med ein nominell vekst i kommunane i landet sine samla frie inntekter frå 2023 til 2024 med 4,7 %. Denne veksten er rekna frå årets pårekna inntektsnivå no, medrekna oppjusteringa av skatteinntektene. Den pårekna veksten for kommunane samla i Vestland er 4,5 %. Nominell vekst i frie inntekter må sjåast i samanheng med at pårekna prisvekst for kommunesektoren er 4,3 % for 2024.

Auka rammeoverføring blir gitt for nye oppgåver og omfattar også heilårsverknader i denne samanhengen. Utrekna prosentvekst for dei frie inntektene er korrigert for dette, slik at kompensasjon i denne samanheng ikkje inngår i prosentveksten. I utrekning av prosentvekst er det også korrigert for innlemming av øyremerkte tilskot i rammetilskotet.

Aktuelle saker

Tilskot per grunnskule

Frå 2022 er det gitt eit tilskot per kommunal grunnskule. Tilskotet er gitt med ei særskilt fordeling i rammetilskotet, basert på talet for grunnskular og finansiert med eit likt beløp per innbyggjar innafor innbyggjartilskotet til kommunane.

Tilskotet er vidareført i framlegget for 2024, om lag kr 1,33 mrd. samla for kommunane i landet. Tilskotet inngår i beløpa for innbyggjartilskot. Tilskotssats blir prisjustert for 2024 til kr 541 317,- per grunnskule.

Helsestasjon og skulehelseteneste

Den delen av rammetilskotet som er grunnlagt med satsinga på helsestasjon og skulehelsetenesta blir vidareført frå 2023 til 2024, med priskompensasjonen på 4,3 %, også tillagt kr 40 mill. For 2024 er rammetilskotet samla til føremålet kr 1 069,9 mill. Midlane blir fordelte mellom kommunane på grunnlag av talet på innbyggjarar i alderen 0–19 år, med eit minstenivå på kr 100 000,- per kommune.

Ressurskrevjande tenester

Ordninga med øyremerkte tilskot for ressurskrevjande tenester gjeld for tenestemottakarar til og med det året dei blir 67 år. Utbetaling av tilskot til kommunane i 2024 vil vere basert på direkte lønsutgifter i 2023 til tenestemottakarar.

Det er lagt opp til følgjande for 2024:

- Kompensasjonsgraden blir vidareført med 80 % av netto utgifter ut over innslagsnivået. Berekningsgrunnlaget for kompensasjon i 2024 er netto utgifter i 2023.
- Innslagsnivået for å få kompensasjon blir auka per tenestemottakar frå kr 1 526 000,- til kr 1 608 000,-. Auken i innslagsnivå er lik pårekna lønsvekst i % i 2023 (5,5 %).
- Kompensasjonen som blir utbetalt frå staten til kommunane i 2024, skal kommunane inntektsføre i sine rekneskap for 2023. Kommunane skal inntektsføre den pårekna kompensasjonen i rekneskapen for det same året som utgiftene har vore.
- Tilskot for personar med psykisk utviklingshemming (16 år og eldre) i rammetilskotet blir trekt frå nettoutgiftene i berekningsgrunnlaget. Eventuelle statlege øyremerkte tilskot blir også trekte frå berekningsgrunnlaget.

Ressurskrevjande tenester - tilleggskompensasjon

Mindre kommunar som har særleg høge utgifter til ressurskrevjande tenester, får ein særskilt kompensasjon. Kompensasjonen kjem i tillegg til det ordinære toppfinansieringstilskotet for ressurskrevjande tenester. Det er følgjande kriterium for at kommunar skal få tilskotet:

- mindre enn 3200 innbyggjarar
- høge utgifter til ressurskrevjande tenester per innbyggjar (tal per 31.12.2023)
- gjennomsnittlege skatteinntekter dei siste tre åra som er lågare enn 120 % av landsgjennomsnittet

Det blir t.d. ikkje teke omsyn til eigedomsskatteinntekter eller andre kraftinntekter/havbruksmidlar. Ramma for tilskotet er kr 82,8 mill. i 2023. Kommunane blir i 2023 kompenserte med 80 % av netto utgiftene over ein terskelverdi per innbyggjar.

Det er framlegg om å auke ramma for tilleggskompensasjon til kr 88,4 mill. i 2024, medrekna prisjustering.

Heildøgns omsorgsplassar - investeringstilskot

Regjeringa gjer framlegg om kr 3 mrd. i tilsegnramme i 2024 for investeringstilskot til om lag 1500 heildøgns omsorgsplassar. Framlegget inneber ei løyving på kr 300 mill. i 2024 til å dekke tilsegnramma det første året.

Barnevernsreforma

Barnevernsreforma trådde i kraft 1. januar 2022. Reforma gir kommunane auka fagleg og økonomisk ansvar for barnevernet. Det er overført kompensasjon gjennom auke i rammetilskotet for det auka ansvaret.

Alle midlane vil frå og med 2025 bli fordelte etter kostnadsnøkkelen for barnevern. For å dempe overgangen for kommunar som har hatt høge utgifter, blir halvparten av kompensasjonen fordelt særskilt i perioden 2022-2024 etter faktisk bruk av tiltak i 2020.

Inntekter frå havbruk

Grunnrenteskatt på havbruk vert innført frå og med 2023. Det er lagt opp til at kommunar og fylkeskommunar skal få inntekter som utgjer halvparten av inntektene frå grunnrenteskatten.

Frå 1. juli 2023 er produksjonsavgifta auka til 90 øre per kilo. Fullt innfasa vil produksjonsavgifta gi om lag kr 1,2 mrd. i årlege inntekter. Inntektene frå produksjonsavgifta blir bokført og utbetalt til kommunar og fylkeskommunar i 2024.

Vertskommunar og vertsfylke vil også få auka inntekter frå auksjonar av nye konsesjonar, som finn stad kvart andre år. For å sikre ein betre balanse mellom vertskommunar og andre kommunar i regionen, vert fylkeskommunane sin prosentdel av Havbruksfondet auka frå 12,5 % til 20 %, og kommunane sin prosentdel justert tilsvarande ned frå 87,5 % til 80 %.

Neste ordinære auksjonsrunde finn stad hausten 2024.

Grunnrenta vil variere frå år til år, m.a. ut frå utviklinga i prisar og kostnader. Det er lagt opp til ei ekstraløyving til kommunesektoren i år når grunnrenta er høg. Det er framlegg om å fordele midlane mellom kommunane på rammetilskotet etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.

Skuleinvesteringar

Regjeringa ynskjer ein meir praktisk og variert skule. Det er framlegg om ei ny rentekompensasjonsordning til kommunar for varige investeringar og større utstyr som kan bidra til ein meir praktisk og variert skule.

Det blir lagt opp til ei samla låneramme på til saman kr 8 mrd. til kommunane, fordelt med kr 1 mrd. i året i 8 år. Kommunane vil få dekt rentene når dei tek opp lån til å investere i større utstyr og skulebygg. Døme på føremål som kan gjere skulen meir praktisk orientert, er skulekjøkken og sløydsalar.

Inntektssystemet i 2024

Det er ikkje lagt opp til andre endringar i inntektssystemet for 2024 enn den nemnde kompensasjonen for tap som følgje av gradert basistilskot.

Det vil bli lagt fram ei melding til Stortinget våren 2024 om endringar i inntektssystemet. Framlegget til endringar vil kome i statsbudsjettet for 2025. Endringane er difor planlagt å tre i kraft frå budsjettåret 2025. Graderinga av basistilskotet vil blant anna bli vurdert i denne samanheng.

Omtale under er basert på noverande inntektssystem.

Inntektsutjamning

Inntektsutjamninga er 60 % av skilnaden mellom kommunen sitt skattenivå og gjennomsnittleg skattenivå for kommunane i landet. Tilleggskompensasjonen for kommunar med lågt skattenivå er 35 % av det skattenivået i kommunen er under 90 % av landsgjennomsnittet.

Overgangsordninga INGAR

Overgangsordninga med inntektsgarantitilskot (INGAR) gir kompensasjon for ei utvikling i rammetilskotet med meir negativt avvik enn eit fastsett beløp per innbyggjar (grenseverdien) frå landsgjennomsnittet, frå eitt år til det neste. Grenseverdien for kompensasjon er no kr 400,- per innbyggjar. Det vil m.a.o. vere den delen av utviklinga i rammetilskot frå det eine året til det neste året som er meir enn kr 400,- per innbyggjar svakare enn landsgjennomsnittet, som blir kompensert.

INGAR tek ikkje omsyn til endring i skatt, inntektsutjamning, veksttilskot og skjønstilskot. INGAR tek omsyn til endringar i inntektssystemet, innlemming av øyremerkte tilskot i rammeoverføring, oppgåveendringar, endringar i kriteriegrunnlaget, bortfall av småkommunetillegg og nedgang eller bortfall av distriktstilskot.

Teljetidspunkt

For 2024 gjeld folketal per 1. juli 2023 for innbyggjartilskotet (medrekna overgangsordninga INGAR) og kriteria for aldersgrupper i utgiftsutjamninga. Andre kriteriedata i utgiftsutjamninga er frå 1. januar 2023. Oppdatering av folketal i inntektsutjamninga blir vidareført med teljedato 1. januar i sjølve budsjettåret (2024).

Veksttilskot

Veksttilskotet blir gitt til kommunar som har hatt ein årleg befolkningsvekst dei siste tre åra høgare enn ei vekstgrense i % (gjennomsnitt per år). I 2024 blir vekstgrensa ført vidare med 1,4 %.

Veksttilskotet blir gitt med eit fastsett beløp per innbyggjar utover vekstgrensa. Beløpet blir prisjustert i 2024 til kr 67 331,-. Ingen kommunar i Vestland får veksttilskot i 2024.

Distriktstilskot Sør-Noreg utanom småkommunetillegg

Distriktstilskotet skal ivareta kommunar i Sør-Noreg med svak samfunnsutvikling. Det blir gitt til kommunar som har ein distriktsindeks på 46 eller lågare.

Skattenivået må ha vore under 120 % av landsgjennomsnittet i gjennomsnitt for dei siste tre åra, for at kommunen skal få tilskot.

Den eine delen av tilskotet blir gitt med ein sats per kommune, og den andre delen av tilskotet blir gitt med ein sats per innbyggjar. Begge delane av tilskotet blir gradert på grunnlag av distriktsindeksen slik at lågare indeks gir større tilskot.

Småkommunetillegg

Småkommunetillegget blir gitt til kommunar med under 3200 innbyggjarar. Tilskotet er gradert på grunnlag av distriktsindeks. Jo høgare distriktsindeks, jo større trekk i høve til fullt tilskot (opp til 50 %). Dei kommunane som har lågast indeks får ikkje noko trekk i høve til fullt tilskot. Skattenivået må ha

vore under 120 % av landsgjennomsnittet i gjennomsnitt for dei siste tre åra, for at kommunen skal få tilskot.

Utgiftsbehov

Gjennom utgiftsutjamninga i inntektssystemet skal kommunane få full kompensasjon for skilnader i kostnader som dei ikkje sjølve kan påverka. Grunnlaget for omfordelinga i utgiftsutjamninga er utgiftsbehovet per innbyggjar for landsgjennomsnittet og for den einskilde kommune. Utgangspunktet for berekning av utgiftsutjamninga for 2024 blir rekneskapstal for 2022.

Inndelingstilskot

Samanslåingskommunar får eit årleg inndelingstilskot. Tilskotet er gitt årleg frå og med år 2020 for ein periode på femten år og blir deretter trappa ned over fem år. Inndelingstilskotet blir tillagt priskompensasjon kvart år. Tilskotet erstattar bortfall av basistilskot og eventuelt bortfall av småkommunetilskot/reduksjon distriktstilskot som følgje av samanslåinga. Berekningsgrunnlaget er inntektssystemet i 2016 då basistilskotet var kr 13,2 mill. for kvar kommune (før endringane i inntektssystemet i 2017 med gradering av basistilskot m.m.).

Inndelingstilskotet er tillagt priskompensasjon frå 2023 til 2024 (4,3 %).

Skjønstilskot

Basisramma for skjønstilskot til kommunane for heile landet blir vidareført med same beløp i 2024 som i 2023, kr 800 mill. Vestland si ramme blir også vidareført med same beløp frå 2023 til 2024, kr 139,1 mill.

Ein del av skjønnsramma for 2024 vil først bli fordelt mellom kommunane i budsjettåret 2024. Statsforvaltaren i Vestland har gjort ei overordna fordeling av skjønsmidlane mellom ordinært skjøn i statsbudsjettet (kr 109,1 mill.), fornyings- og innovasjonsprosjekt (kr 15,0 mill.) og til fordeling i budsjettåret (kr 15,0 mill.).

Fordelinga av ordinært skjønstilskot for 2024 er vist i eigen kolonne i vedlagt tabell. Vi viser til nettsida vår der det blir lagt ut meir informasjon om fordelinga av skjønstilskot mellom kommunane.

Masfjorden kommune får ikkje skjønstilskot i 2024. I sin orientering til kommunane skrivar statsforvaltaren følgjande vurdering om korfor Masfjorden kommune ikkje får tildelt tilskot i 2024:

Folketalsutviklinga har vore jamt negativ dei siste fem åra. Kommunen hadde i 2022 høge utgifter til ressurskrevjande tenester, og fekk i statsbudsjettet for 2023 tilleggskompensasjon for dette. Frie inntekter i 2022 (alt inkl. + havbruksmidlar) korrigert for variasjon i utgiftsbehov er på 154 prosent, mot landsgjennomsnittet på 100. Kommunen har såleis eit godt inntektsgrunnlag som følgje av skatt og avgifter frå kraftverksemd og havbruk, med låg lånegjeld og høgt disposisjonsfond samanlikna med driftsinntektene. Med bakgrunn i høge inntekter får ikkje kommunen skjønstilskot.

Naturskade

Retningslinene for at departementet skal gi skjønstilskot i samband med naturskade blir vidareført som tidlegare. Kommunar som har utgifter etter naturskade som samla er over kr 250,- per innbyggjar, kan få kompensasjon som utgjer halvparten av utgiftene. Dersom utgiftene er over kr 500,- per innbyggjar, kan kommunen få kompensasjon som dekker alle utgiftene over kr 250,- per innbyggjar. Det blir gitt tilskot til reparasjon og opprydding på kommunal infrastruktur til opphavleg standard.

5.2 KS prognosemodell

Med bakgrunn i framlegg til statsbudsjett for 2024 har KS utarbeid følgende prognose for skatt og rammetilskot for Masfjorden kommune i perioden 2024 – 2027:

MASFJORDEN	InnganglA1	2023	2024	2025	2026	2027
MASFJORDEN	4634					
2024-prisnivå for årene 2025-2027			PROGNOSE			
1000 kr		2023	2024	2025	2026	2027
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		46 046	49 998	50 909	50 909	50 911
Utgiftsutjevningen		37 164	43 017	42 969	42 969	42 970
Overgangsordning - INGAR		593	-122	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. trekk konsesjonskraft, per grunnskole, helsestasjon skolehelse, barneverns		-8 737	2 170	2 355	2 355	2 355
Småkommunetillegg		3 129	3 264	3 264	3 264	3 264
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet og tabell-C (skjønn						
statsforvalteren, linje 48, kommer i tillegg)		33				
Stortinget saldering budsjett 2023		274				
RNB 2018 - 2023 (utenom koronapandemi) m.v.		878				
Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)		79 380	98 327	99 497	99 497	99 500
Netto inntektsutjevning		-3 065	-2 823	-2 823	-2 823	-2 823
Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren		76 315	95 504	96 674	96 674	96 677
Rammetilskudd - endring i %		-5,9	25,1	1,2	-	0,0
Skatt på formue og inntekt		66 560	70 052	70 052	70 052	70 052
Skatteinntekter - endring i %		-7,4	5,2	-	-	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		142 900	165 600	166 700	166 700	166 700

5.3 Eigedomsskatt

Masfjorden kommune har hatt eigedomsskatt på «verk og bruk» i mange år. Frå 2020 endra Masfjorden kommune utskrivingsalternativ, frå eigedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c i 2019 til eigedomsskattelova § 3 første ledd bokstav d frå 2020. Utskrivingsalternativet med heimel i bokstav d omfattar all næringseigedom.

I driftsbudsjettet for 2024 er det budsjettert med 28,3 mill. i eigedomsskatteinntekter, som er 2,3 mill. under 2023 nivået:

Eigedomsskatteinntekter (mill. kr)	2023	Budsjett 2024	Endr 2023-2024
Eigedomsskatt frå vasskraftanlegg	24,3	22,0	-2,3
Eigedomsskatt frå næringseigedom	6,4	6,3	-
Sum eigedomsskatt	30,6	28,3	-2,3

Eigedomsskatt frå næringseigedom er stabil frå år til år, med unntak for nedtrappinga for telenett. Den årlege nedtrappinga utgjør kr 15.478 og 2024 er nest siste år med nedtrapping. Det endelege eigedomsskattegrunnlaget for vasskraftanlegg derimot vert kjent etter at skatteetaten legger fram skattegrunnlaget for kraftverk i desember 2023. Avvik mellom dette grunnlaget og prognosen i budsjettgrunnlaget vert justert i salderingssaka.

5.4 Konsesjonskraft

Kommunen har krav på konsesjonskraftinntekter som ei erstatning for å stille naturressursar til disposisjon for kraftutbygging. Inntil 10 % av kraftmengda går som konsesjonskraft til utbyggingskommunen. Kommunen sitt uttak kan ikkje overstige behovet for alminneleg forsyning i kommunen. Kommunen har teke ut 30 GWh over fleire år, medan forbruket har vore på midten av 20 talet. Etter semje med fylkeskommunen, tek Masfjorden ut 35 GWh frå 2015. Fylket gjer frå 2008 krav på uttak av all kraft utover det som er kommunen sin alminneleg forsyning. Dersom forbruket i

kommunen i åra framover vert mindre enn 35 GWh gjer fylket krav på eit finansielt etteroppgjer. På den andre sida vil kommunen ha krav på eit finansielt etteroppgjer om forbruket aukar i kommunen. Avtalen med fylkeskommunen om kraftuttak gjekk ut i 2022 og medførte ein stor nedgang i kraftvolumet som Masfjorden kommune har rett på.

Konsesjonskrafta er ei variabel inntekt, der utviklinga i kraftmarknaden/kraftprisen avgjer kva pris ein oppnår i økonomiplanperioden. Varige endringar i kraftprisen og volum kan gi store utslag i salsinntektene til kommunen. I budsjettgrunnlaget for 2024 er det lagt til grunn ei brutto salsinntekt frå konsesjonskraft på 20,0 mill. Det heftar stor uvisse kring denne prognosen og vesentlege endringar vert justert gjennom budsjettåret.

5.5 Løn, pensjon og sosiale kostnader

Lønnsbudsjettet for 2024 byggjer på lønsmassen frå august 2023. Alle årsverk er i budsjettgrunnlaget vidareført med anslått lønnsnivå per 01.01.2024 og det er lagt opp til ein lønnsauke på 2,5 % i 2024 med verknad frå mai månad. Budsjettert lønnsoppgjer i 2024 har følgeleg ei ramme på 2,0 mill. før sosiale utgifter, og er i budsjettet fordelt mellom tenesteområda. I framlegget til statsbudsjett 2024 er det anslått med ein lønnsvekst på 4,9 % i kommunaldeflatoren. Det endelege talet vil føreligge etter at organisasjonane er ferdig forhandla våren 2024. Skulle lønsoppgjeret i 2024 resultere i høgare lønsauke enn det som er funnet rom i budsjettgrunnlaget, vil dette bli justert gjennom budsjettåret.

Pensjonskostnadar er i budsjettet på brutto 20 % for KLP og 13 % for SPK medlemmer. Desse er fordelt på tenesteområda i høve til underliggende lønsmasse. Felleskostnader som premieavvik, amortisering av dette avviket og bruk av premiefond, er budsjettert under rammeområde *Andre tenesteområde*. Budsjettert samla pensjonskostnad i 2024 er i samsvar med siste aktuarprognose frå pensjonsleverandørane.

Pensjonsutgiftene har vore aukande dei siste åra bl.a. på grunn av lengre levetid i befolkninga. Frå og med 2002 blei det innført nye rekneskapsreglar for pensjon kor det blei gitt høve til å inntektsføre eit premieavvik når pensjonsinnbetalinga frå kommunen til pensjonsselskapet er større enn berekna pensjonsutgift. Kommunane har kunne velje mellom å utgiftsføre dette premieavviket i det neste året i sin heilskap eller fordele denne utgifta dei neste 15 årene. Masfjorden kommune har valt 15 år. Ordninga vart lagt om frå og med 2012, slik at denne ordninga er endra frå 15 til 10 år. Frå 2014 skal utgifta fordelast over 7 år.

Dette har ført til at ein har akkumulert store premieavvik som må førast som utgift over tid. Denne periodiseringa fører også til eit avvik mellom rekneskap og likviditeten. På denne bakgrunn vil det i aukande grad bli nødvendig å utgiftsføre premieavvik frå tidlegare år. Masfjorden kommune har sett av midlar til disposisjonsfond knytt til dekking av premieavvik, og har difor reservar til å dekke denne utfordringa.

Budsjettet legg til grunn arbeidsgjevaravgift i tråd med sone 2, 10,6% for alle tilsette i kommunen. Regjeringa har i sitt framlegg til statsbudsjett for 2024 foreslått vidareføring av 5,0 prosent ekstra arbeidsgjevaravgift for løningar over kr 850.000.

5.6 Finansinntekter

Finansinntekter er summen av rente på overskotslikviditet, avkastning frå plasserte fondsmidlar, utbytteinntekter, rente- og avdrag på næringsutlån og startlån (etableringslån). Budsjettgrunnlaget for 2024 legg til grunn 2,5 mill. i renteinntekter frå bank plasseringar. Avkastninga på fondsmidlar er usikker

og det er vanleg praksis å ikkje budsjettere med gevinst/tap for denne posten. Masfjorden kommune har sett av 9,9 mill. til disposisjonsfondet for å dekke eventuelle negative svingingar for sine plasseringar. Dei avsette midlane kan nyttast når plasseringane vert realisert. Budsjettgrunnlaget for 2024 legg òg til grunn ein samla utbytteinntekt på 1,0 mill. frå kommunen si eigardel i EVINY AS.

5.7 Rente- og avdragsutgifter, gjeldssituasjon

Gjeldseksponeinga til Masfjorden kommune auka betrakteleg etter det høge investeringsnivået i 2019 og 2020. For å betre den økonomiske stillinga og handleroma til kommunen vart det innført lånestopp, og investeringsaktiviteten i perioden 2021-2023 har vore finansiert med bruk av fondsmidlar, utan opptak av nye lån. Fondsmidlane blir brukt opp i 2023 og budsjett 2024 med økonomiplan legg til grunn opptak av nye lån frå og med 2024 for finansiering av investeringsaktiviteten.

Renteutgiftene til kommunen har auka betrakteleg i takt med renteutviklinga. I tillegg vert om lag halvparten av låneporteføljen til kommunen konvertert frå fast til flyttande rente i løpet av 2023. For enkelte lån inneberer dette ein auke i rentekostnaden frå 1,1 % til 5,5 % p.a. Renteutgiftene vil følgjeleg legge mykje større bindingar på kommunen sitt handlingsrom frå og med 2024.

Budsjettgrunnlaget for 2024 legg til grunn rente- og avdragsutgifter på 13,9 mill., der avdrag står for 7,0 mill. og renteutgifter for 6,9 mill. Renteprognozen er ut frå rentenivået per oktober 2023. Rentehevingar utover dette nivået vil gje eit behov for å styrke denne posten gjennom budsjettåret.

5.8 Driftsresultat

Netto driftsresultat, som er eit av dei viktigaste nøkkeltala i kommunerekneskapen, viser kva kommunen sit igjen med av driftsinntekter når alle springande driftsutgifter inklusiv renter og avdrag er betalt. Budsjett 2024 legger opp til eit netto driftsoverskot på 2,4 mill., som utgjer 0,8 % av budsjettert brutto driftsinntekt.

Basert på berekningar utført av Teknisk berekningsutval for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU), bør ein kommuneøkonomi i balanse ha eit netto driftsoverskot på minimum 1,75 % av driftsinntektene over tid. Eit slikt driftsnivå vil gje rom for avsetjingar til framtidig bruk, og til å finansiera deler av framtidige investeringar, slik at behovet for låneopptak vert redusert. Med høgare eigenfinansiering av nye investeringar, vil gjeldsveksten ikkje leggja for store bindingar på kommunen sitt framtidige handlingsrom.

Kommunestyret har sjølv i K-sak 058/2020 vedtatt handlingsregler for utvikling av kommunen sin økonomi over tid. Netto driftsresultat i budsjettgrunnlaget for 2024 ligg 2,9 mill. under måлтаlet. Administrasjonen vil med budsjettoppfølginga gjennom året kome med tiltak som bringar budsjettert netto driftsresultat nærare målkravet.

6 RAMMEOMRÅDA DRIFTSBUDSJETTET 2024

Netto bevilningane per tenesteområde er spesifisert i bevilningsoversyn drift under punkt 4.2. i dette dokumentet. Dette kapitlet går nærare i kva budsjettgrunnlaga for kvar tenesteområde omfattar.

6.1 Folkevalde organ

Rammeområdet omfattar funksjonane politisk styring og kontroll og revisjon.

Folkevalde organ (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T1000 POLITISK STYRING	2 194	2 473	2 373	-100
T1100 KONTROLL OG REVISJON	713	855	909	54
Sum tenesteområde	2 907	3 328	3 282	-46

Budsjettgrunnlaget for politisk styring omfattar:

- Godtgjering til ordførar, varaordførar i 20 % og folkevalde på kr 1 879 000
- Driftsbudsjett politisk valde på kr 381 000
- Tilskot til dei politiske partia representert i kommunestyret på kr 40 000
- Ingen valavvikling i 2024, driftsbudsjett valavvikling er satt til 0
- Driftsbudsjett råd og utval på kr 50 000
- Fordelte fellesutgifter på kr 22 500

Kontroll og revisjon omfattar utgifter knytt til rekneskaps- og forvaltningsrevisjon og kontrollutval. Kontrollutvalet ble frå 2020 styrka frå 3 til 5 personar, i tråd med ny lov. Av budsjetttramma er 810 000 knytt til faste utgifter til sekretærfunksjon og revisjonshonorar, resten er møte og aktivitetsavhengig.

6.2 Administrasjon

Rammeområdet omfattar administrativ leiging med støtte- og fellesfunksjonar.

Administrasjon (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T1200 ADMINISTRASJON	15 884	16 564	17 773	1 209
Sum tenesteområde	15 884	16 564	17 773	1 209

Lønsbudsjettet for 2024 vidarefører same lønsmasse som i 2023, 13,7 årsverk. Servicetorget er styrka midlertidig (1.kvartal 2024) med 1 person for å sikre tilstrekkeleg bemanning. Eit av rådgjevarane er utleidd til Gulen kommune, og tilhøyrande refusjonsinntekt er budsjettet under rammeområdet.

Årsverk i administrasjon og fellestenester	2023	2024	Endring 2023-2024
Leiargruppe	4,50	4,50	-
Rådgjevar	2,00	2,00	-
Løn og personal	2,00	2,00	-
Økonomi	2,00	2,00	-
IKT	1,00	1,00	-
Servicetorg	2,00	2,25	0,25
Teknisk	0,20	0,20	-

Budsjettgrunnlag 2024 for administrasjon med fellestenester er på netto 17,8 mill. og omfattar:

- Løn og sosiale utgifter på kr 13 824 000
- Drift av felles tenester og funksjonar på kr 4 387 000
- Fordelte felleskostnader inkl. avskrivningar på kr 311 600
- Refusjon rådgjevarressurs på kr 500 000
- Refusjon for tenesteytingsavtale med Masfjorden sokn på kr 175 000
- Andre inntekter på kr 75 000

6.3 Barnehage

Rammeområdet omfattar drift av kommunen sine 3 barnehagar, med lokalar og fordelte fellesutgifter.

Barnehage (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T2010 FØRSKULE	14 814	16 992	17 186	194
T2110 STYRKA TILBOD	673	865	696	-169
T2210 FØRSKULELOKALE	2 501	2 297	2 605	308
Sum tenesteområde	17 989	20 154	20 486	333

Masfjorden kommune følgjar minimumskrava til pedagog- og bemanningstettheit:

Barnetal og bemanningsnorm Budsjettgrunnlag 2024	Små barn (0-2 år)	Store barn (3-5 år)	Pedagog- norm	Bemannings- norm
Nordbygda barnehage	12	25	4,0 årsverk	5,0 årsverk
Indre Masfjorden barnehage	5	10	2,0 årsverk	2,0 årsverk
Sandnes barnehage	13	18	4,0 årsverk	4,0 årsverk
Sum Masfjorden kommune	30	53	10,0 årsverk	11,0 årsverk

Alle tre barnehagane tilfredstillar pedagog- og bemanningsnorm og vedtak om plantid. Budsjettet er sett opp i samsvar med opptak med søknadsfrist 1.oktober 2023, og legg til grunn 28,57 årsverk:

Barnehagesektor 2024 – årsverk	Styrar	Bemanning	Reinhald	Sum
Nordbygda barnehage	1,00	10,90	0,03	11,93
Indre Masfjorden barnehage	0,35	4,77		5,12
Sandnes barnehage	0,80	8,60		9,40
Teknisk			2,12	2,12
Sum Masfjorden kommune	2,15	24,27	2,15	28,57

Budsjettgrunnlag 2024 for barnehagesektoren er på netto 20,5 mill. og omfattar:

- Netto løn og sosiale utgifter på kr 20 426 600
- Drift barnehage på kr 1 159 300
- Drift førskulelokalar på kr 744 500
- Fordelte felleskostnader inkl. avskrivningar på kr 769 700
- Brukarbetalingar på kr 2 384 600
- Andre refusjonar på kr 229 300

Brukarbetalingane vidarefører dagens pris per barnehageplass fram til sommaren 2024. Frå nytt barnehageår legg budsjettet til grunn ein makspris på kr 1.500, i tråd med statsbudsjettframlegget.

6.4 Skule

Rammeområdet omfattar, PPT med barnekoordinator, MOT, vaksenopplæring, skuleskyss og drift av kommunen sine 3 skular, med lokalar og fordelte fellesutgifter.

Skule (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T2020 GRUNNSKULE	35 726	39 005	42 999	3 994
T2130 VAKSENOPLÆRING	205	167	380	213
T2150 SKULEFRITIDSTILBOD	1 663	1 665	1 780	115
T2220 SKULELOKALE	8 471	8 041	7 370	-671
T2230 SKULESKYSS	1 633	1 735	1 730	-5
Sum tenesteområde	47 698	50 612	54 259	3 646

Budsjettgrunnlaget legg til grunn 217 elevar i skulen, medrekna 3 gjesteelevar og 14 ukrainske barn.

Elevtal Budsjettgrunnlag 2024	B trinn (1-7 kl.)	U trinn (8-10 kl.)	Gjesteelevar	Ukrainske barn
Matre skule	37	13		2
Nordbygda skule	76	32	2	4
Sandnes skule	41	18	1	8
Sum Masfjorden kommune	154	63		

Lønsmidlane i budsjettgrunnlag 2024 dekker 60,4 årsverk, fordelt som følgje:

Skulesektor 2024 – årsverk	Adm. inkl. merkantil	Lærar og assistent	Reinhald	Sum
MOT		0,52		0,52
Vaksenopplæringa	0,20	1,50		1,70
Matre skule	1,58	12,13		13,71
Nordbygda skule	1,80	21,64		23,44
Sandnes skule	1,58	14,24		15,82
Teknisk			5,23	5,23
Sum Masfjorden kommune	5,16	50,03	5,23	60,40

Budsjettgrunnlag 2024 for skulesektoren er på netto 54,3 mill. og omfattar:

- Netto løn og sosiale utgifter på kr 46 793 300
- Drift grunnskule og skulefritidsordning på kr 3 560 900
- Drift vaksenopplæringa på kr 45 000
- Drift skulelokalar på kr 2 341 800
- Skuleskyss på kr 1 730 000
- Fordelte felleskostnader inkl. avskrivningar på kr 2 297 900
- Refusjon gjesteelevar på kr 630 000
- Tilskot vaksenopplæringa på kr 750 000
- Brukarbetalingar skulefritidsordning på kr 660 000
- Andre refusjonar/inntekter på kr 470 000

6.5 Helse

Rammeområdet omfattar kommunen si helse- og legetenesta.

Helse (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T2320 HELSE OG SKULEHELSE	1 434	1 665	2 066	401
T2330 ANNA HELSEARBEID	96	50	50	-
T2410 DIAGNOSE, BEHANDLING	12 457	14 587	15 050	463
T2560 ØH DØGNOPPHOLD	460	-	100	100
Sum tenestoområde	14 446	16 302	17 266	964

Helsestasjons- og skulehelsetenesta er i budsjettgrunnlaget for 2024 vidareført med 2,2 årsverk. Vi ser eit auka behov i denne tenesta, spesielt inn mot skulehelsetenesta med fokus på psykisk helse blant barn og unge. Dette er eit viktig forebyggjande arbeid, som også er eit satsingsområde nasjonalt. Auken i 2024 skrivar seg frå bortfall av statleg tilskot til styrking av helsestasjon.

Anna førebyggjande helsearbeid omfattar miljøretta helsevern, ei teneste som Masfjorden kommune kjøper frå Alver kommune. Posten er vidareført i budsjett 2024 med same nivå som i 2023.

Budsjettgrunnlaget for diagnose, behandling/rehabilitering for 2024 er vidareført med 10,66 årsverk:

- Psykisk helse 1,86 årsverk (ingen endring frå 2023)
- Legekontor 7,00 årsverk (ingen endring frå 2023)
- Fysioterapi 1,00 årsverk (ingen endring frå 2023)
- Hjelpemidlar 0,80 årsverk (reduisert med 0,2 årsverk frå 2023)

Budsjettgrunnlag 2024 for helsesektoren er på netto 17,3 mill. og omfattar:

- Netto løn og sosiale utgifter på kr 15 222 200
- Drift helse/skulehelse på kr 300 000
- Drift legekontor, psykisk helse, fysioterapi, hjelpemidlar på kr 2 507 800
- Kjøp legevaktteneste frå Alver kommune på kr 2 800 000
- Psykologsamarbeid med Gulen kommune på kr 550 000
- ØH døgnopphald på kr 100 000
- Fordelte felleskostnader inkl. avskrivningar på kr 258 200
- Brukarbetalingar legekontor på kr 3 400 000
- Andre refusjonar/inntekter på kr 1 072 000

6.6 Sosial og barnevern

Rammeområdet omfattar drift av NAV Fensfjorden, sosialhjelp, barnevernstenesta, samt bistand til etablering og utbetring av eigen bustad.

Sosial og barnevern (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T2420 SOSIALT FØREBYG. ARBEID	1 216	777	1 283	506
T2440 BARNEVERN TENESTE	2 009	2 100	2 210	110
T2510 BV TILTAK I FAMILIEN	20	50	100	50
T2520 BV TILTAK UTANFOR FAM.	2 786	2 850	1 500	-1 350
T2810 SOSIALHJELP	2 000	2 000	2 200	200
T2830 BISTAND ETABLERING/UTBETRING	158	-	-	-
Sum tenestoområde	8 189	7 777	7 293	-484

Sosialt førebyggjande arbeid omfattar vertskommunesamarbeidet med Masfjorden kommune som vertskommune om interkommunalt NAV kontor. Budsjettgrunnlaget for 2024 legg til grunn 5,95 årsverk i drift og 1,0 årsverk knytt til prosjektstilling med ekstern finansiering. I tillegg kjem 0,3 årsverk reinhald. Refusjonar frå kommunane i samarbeidet (Gulen, Modalen, Austrheim og Fedje) er budsjettet med 4,9 mill.

Masfjorden kommune kjøper barnevernstenester frå Gulen kommune. Utgifter knytt til dette, samt barnevernstiltak både i og utanfor familien er i budsjett 2024 i tråd med siste prognose frå vertskommunen. Dei faktiske utgifter blir påverka av talet på saker og omfang av barnevernstiltak. I tillegg har tiltak i barnevernet tidlegare vore basert på eigendel frå kommunane, men ved innføringa av barnevernsreforma i 2022 må kommunane ta heile kostnaden med tiltak i barnevernet.

Sosialhjelp er også omfatta av vertskommunesamarbeidet og Masfjorden kommune administrerer og forskuterar desse utbetalingane på vegne av alle kommunar i samarbeidet. Det er i budsjett 2024 lagt sosialstønadsutbetalingar på 13,0 mill. Innbyggjarar i Masfjorden kommune står for 2,2 mill. av desse, resterande 10,8 mill. er utbetalingar på vegne av andre kommunar. Tilsvarende refusjonsinntekt er også lagt inn i budsjettet for denne funksjonen.

6.7 Pleie og omsorg

Rammeområdet omfattar støttekontakt, sjukeheimsdrift med kjøkken, vaskeri, reinhald/ vaktmeister, heimetenesta med Masfjorden bu- og aktivitetssenter, samt drift av kommunale omsorgsbustader.

Pleie og omsorg (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T2340 AKTIVISERING OG SERVICETENESTER	194	376	1 107	731
T2530 INSTITUSJONSDRIFT	28 405	33 818	35 171	1 353
T2540 HEIMETENESTA	19 882	24 490	26 236	1 746
T2610 INSTITUSJONSLOKALE	8 859	8 554	8 875	321
T2650 KOMMUNALE OMSORGSBUSTADER	1 103	1 231	829	-402
Sum tenesteområde	58 442	68 469	72 217	3 749

Pleie- og omsorgssektoren er i budsjettgrunnlaget for 2024 lagt med 101,01 årsverk, fordelt som følgje:

- Prosjektstilling 0,40 årsverk (80 % stilling fram til juni 2024)
- Sjukeheim 45,05 årsverk
- Kjøkken 2,32 årsverk
- Masfjorden bu- og aktivitetssenter 19,60 årsverk
- Heimetenesta 27,90 årsverk
- Vaskeri, reinhald, vaktmeister 5,74 årsverk

Aktivisering og servicetenester til eldre og personar med nedsett funksjonsevne omfattar utgifter til støttekontakt, dagtilbod og transport til aktivitet-, jobb- og dagtilbod. Prosjektstillinga er også lagt inn under her. Auken frå 2023 til 2024 skuldast fråfall av ekstern finansiering.

Helse- og omsorgstenester i institusjon omfattar drift av Masfjorden sjukeheim med kjøkken, samt avdelinga sin del av fordelte fellesutgifter (kr 495 800). Budsjettgrunnlaget for 2024 legg til grunn brukarbetalingar på sjukeheimen og frå kjøkkendrift på til saman 5,7 mill.

Helse- og omsorgstenester til heimebuande omfattar Masfjorden bu- og aktivitetssenter og heimetenesta, samt avdelinga sin del av fordelte fellesutgifter (kr 460 800). Budsjettgrunnlaget for

2024 legg til grunn 11,5 mill. i refusjon for ressurskrevjande tenester inklusiv tilleggskompensasjon, samt 0,5 mill. i brukarbetalingar for heimehjelp.

Institusjonslokale omfattar vaskeri, reinhald på sjukeheimen, helse og heimetenesta, samt vaktmeister på sjukeheimen. Lisens til nytt signalanlegg og fellesutgifter for Fensfjordbygg er også høyrande til dette budsjettområde. Budsjettgrunnlaget for 2024 er ei vidareføring av 2023-nivå.

Masfjorden kommune overtok våren 2021 10 nye omsorgsbustader. 7 av desse er no leigd ut til funksjonshemma, og ein vert disponert som avlastningsbustad. Budsjettområde Kommunale omsorgsbustader omfattar drift og vedlikehald for både dei nye og eldre bustadane. Det er budsjettert med 2,6 mill. i leigeinntekter i 2024.

6.8 Kultur

Rammeområdet omfattar idrettsskulen, kulturaktivitetar, bibliotek, kulturskule, kulturforvaltning, drift av frivilligsentralen, drift og vedlikehald av idrettsanlegg og kulturmidlar til lag og organisasjonar.

Kultur (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T2310 AKTIVITETSTILBOD	347	367	385	18
T3650 KULTURMINNEFORVALTN.	60	70	70	-
T3700 BIBLIOTEK	1 038	1 145	1 180	35
T3730 KINO	27	20	20	-
T3750 MUSEUM	692	797	630	-167
T3770 KUNSTFORMIDLING	85	110	123	13
T3800 IDRETT, TILSKOT ANLEGG	200	249	249	-
T3810 KOMM. IDRETTSANLEGG	5 900	1 080	1 755	675
T3830 KULTURSKULEN	3 031	3 090	3 080	-10
T3850 ANDRE AKTIVITETAR	157	261	648	387
T3860 KOMMUNALE KULTURBYGG	373	488	53	-435
Sum tenesteområde	11 909	7 677	8 192	516

Teneste 2310 aktivitetstilbod barn og unge omfattar idrettsskulen med 0,48 årsverk. Budsjett 2024 er vidareføring av gjeldande nivå utan nye tiltak.

Teneste 3650 kulturminneforvaltning omfattar tilskotsmidlar som blir fordelt etter søknad. Budsjett 2024 er vidareført på same nivå som i 2023.

Teneste 3700 bibliotek omfattar 1,03 årsverk og budsjett 2024 er vidareføring av gjeldande nivå.

Teneste 3750 museum omfattar blant anna driftsavtale med Museum Vest for Bjørn West – museet på kr 480.000. Reduksjonen i 2024 skuldast ekstratiltak knytt til Fargeriet i 2023.

Teneste 3770 kunstformidling er i budsjettgrunnlaget for 2024 vidareført på same nivå som i 2023.

Teneste 3800 idrett og tilskot til andre sine idrettsanlegg omfattar kulturmidlar til idrettslag på kr 54 000 og vedlikehaldsavtalar på til saman kr 195 000.

Teneste 3810 kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg omfattar drift av Matre symjebasseng og Nordbygda sentralidrettsanlegg. Auken frå 2023 skuldast ekstra inntekter i dette året, spelemidlar og avdrag på utlån, som ikkje er vidareført til 2024.

Teneste 3830 musikk- og kulturskular omfattar drift av kulturskuletilbodet i kommunen i tillegg til den kulturelle spaserstokken. Tenesteområdet dekkjer administrasjonskostnader for heile kultursektoren i tillegg. Det er 4,0 årsverk knytt til kulturskulen og administrasjon av kultursektoren.

Teneste 3850 andre kulturaktivitetar og tilskot til andre sine kulturbygg omfattar kulturmidlar til lag og organisasjonar, og er ei vidareføring av gjeldande nivå utan nye tiltak. Auken i 2024 skuldast at frivilligsentralen, som ligg under dette budsjettområdet, er lagt inn med heilårsdrift.

Teneste 3860 kommunale kulturbygg omfattar i 2023 ferdigstilling av arbeid knytt til universell turveg dagsturhytta. Dette forklarar reduksjonen i budsjettgrunnlaget for 2024.

6.9 Kyrkja

Rammeområdet omfattar driftstilskot til Masfjorden sokn. Kommunal tilskot til andre trus- og livssynssamfunn ble frå 2021 overtatt av staten.

Kyrkja (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T3900 DEN NORSKE KYRKJA	3 107	3 426	3 390	-36
T3930 GRAVPLASSAR	827	528	510	-18
Sum tenesteområde	3 935	3 954	3 900	-54

Reduksjonen i høve 2023 skuldast ekstraordinære vedlikehaldstiltak i 2023 på 0,3 mill. som ikkje er vidareført til 2024. Budsjettgrunnlaget for 2024 dekkjer anskaffing av ny grasklippar til bruk for gravplassane.

Driftstilskotet for 2024 til Masfjorden sokn fordeler seg som følgje:

Administrasjon og drift	2 639 000
Ny grasklippar (ekstra i 2024)	110 000
Renter og avdrag	386 000
Tenesteytingsavtale inkl. sekretærfunksjon	175 000
Kyrkjegardar	510 000
Prestetilskot	80 000
Sum driftstilskot	3 900 000

6.10 Teknisk

Rammeområdet omfattar eigedomsforvaltning, landbruks- og naturforvaltning, vedlikehald av kommunale vegar, brannberedskap og sjølvkosttenestar.

Rammeområdet Teknisk har ansvaret for felles reinhald i kommunale bygg utanom sjukeheimen, med 9,7 årsverk som er fordelt på dei ulike rammeområda:

Barnehage	2,12 årsverk
Skule	5,23 årsverk
Sosial og barnevern (NAV)	0,31 årsverk
Pleie og omsorg	1,24 årsverk
Kultur (symjebasseng)	0,18 årsverk
Andre tenesteområda (administrasjonslokale)	0,62 årsverk

Teknisk (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T2651 KOMM. DISP. BUSTADER	2 579	1 307	1 412	105
T2851 FYLKESVEGAR	4 433	1 803	1 913	110
T3010 PLANSAKSBEHANDLING	1 755	1 666	1 473	-193
T3020 BYGGJESAK, EIGARSEKSJON.	407	827	806	-21
T3030 KART OG OPPMÅLING	1 410	945	1 081	136
T3150 BUSTADBYGGJING	8 928	3 982	82	-3 900
T3290 LANDBRUKSFORVALTNING	1 134	968	971	3
T3320 KOMMUNALE VEGAR	5 353	4 608	6 159	1 551
T3350 REKREASJON I TETTSTAD	676	174	186	12
T3380 FEIING	-219	41	29	-12
T3390 BRANN	4 198	4 544	5 498	954
T3400 PRODUKSJON AV VATN	1 357	1 603	1 431	-172
T3450 DISTRIBUTUSJON AV VATN	-1 972	-1 955	-2 171	-216
T3500 AVLØPSRENSING	174	178	202	24
T3530 AVLØPSNETT	56	32	32	-
T3540 SLAM	-566	-751	-799	-48
T3600 NATURFORVALTNING	74	118	105	-13
Sum tenesteområde	29 778	20 089	18 410	-1 680

Teneste 2651 kommunalt disponerte bustader omfattar 1,5 årsverk knytt til administrasjon og vedlikehald av dei kommunale bustadane. Budsjettgrunnlaget for 2024 legg til grunn 3,3 mill. i husleigeinntekter.

Teneste 2851 fylkesvegar ligg utanfor ordinært kommunalt ansvarsområde og gjeld i hovudsak veglys. Tilskot frå Statens vegvesen er i budsjett 2024 vidareført uendra. Det høge forbruket i 2023 og 2024 er som følgje av veg- og punktutbetningsprosjekt.

Teneste 3010 plansaksbehandling omfattar 0,5 årsverk. Budsjettgrunnlaget for 2024 legg til grunn lågare aktivitet i form av konsulentbistand i høve 2023 med om lag 0,3 mill.

Teneste 3020 byggjesaksbehandling og eigarseksjonering omfattar 1,2 årsverk, og budsjett 2024 legg til grunn 0,5 mill. i gebyrinntekter, uforandra i høve 2023. Det faktiske inntektsnivået er avhengig av tal saker og saksomfang, og det heftar usikkerheit kring prognosen.

Teneste 3030 kart og oppmåling omfattar 1,2 årsverk, og budsjett 2024 legg til grunn 0,45 mill. i gebyrinntekter, også uforandra i høve 2023. Det faktiske inntektsnivået er avhengig av talet på saker.

Teneste 3290 landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling omfattar 1,0 årsverk, og budsjett 2024 er elles vidareføring av gjeldande nivå.

Teneste 3320 kommunale vegar omfattar 1,2 årsverk. Brøytebudsjettet står for meir enn 60 % av netto driftsramma. Budsjettgrunnlaget for 2024 har innarbeidd effekten av nye brøytesatsar.

Teneste 3380 førebygging av brann og andre ulykker omfattar 2,2 årsverk knytt til kommunen sin feieteneste. Budsjettgrunnlaget for 2024 legg til grunn refusjonar på 1,2 mill. frå Gulen og Solund kommune og 0,9 mill. i gebyrinntekter frå egne innbyggjarar.

Teneste 3390 beredskap mot brann og andre ulykker omfattar brannberedskapen i Masfjorden og Gulen kommune. Tenesta er organisert med ein brannsjef og om lag 60 deltidstilsette fordelt over 7 brannstasjonar. Budsjett 2024 er styrka med både kompetansehevingstiltak og naudsynt fornying av driftsmateriell. Det er lagt til grunn refusjon på 5,6 mill. frå Gulen kommune.

Teneste 3400 produksjon av vatn omfattar 0,8 årsverk, og budsjett 2024 er ei vidareføring av gjeldande nivå. Teneste 3450 distribusjon av vatn omfattar 0,4 årsverk, og budsjett 2024 legger til grunn 3,2 mill. i inntekt frå kommunale gebyr og 0,9 mill. i sal av vatn til Gulen kommune.

Teneste 3500 avløpsreinsing og teneste 3530 avløpsnett/innsamling av avløpsvatn omfattar til saman 0,2 årsverk, og budsjett 2024 er ei vidareføring av gjeldande nivå for desse to tenesteområda. Teneste 3540 tømning av slamavskiljarar, septiktankar og liknande omfattar 0,2 årsverk, og budsjett 2024 legg til grunn 1,7 mill. i kommunale gebyrinntekter.

Teneste 3600 naturforvaltning og friluftsliv omfattar 0,2 årsverk knytt til kalkstasjonsdrift. Drifta er budsjettert finansiert med refusjon frå fylkeskommunen på 1,1 mill. Tenesteområdet omfattar og viltfondforvaltning, som er i budsjettet fullfinansiert med egne inntekter. Det som er igjen er kapitalkostnader (avskrivningar).

6.11 Andre tenesteområda

Rammeområdet omfattar utgifter til administrasjonslokale, felles pensjonskostnader, diverse fellesutgifter, utgifter knytt til introduksjonsprogrammet, sal av konsesjonskraft, tilrettelegging for næringslivet og motpost for kapitalkostnader (avskrivningar).

Andre tenesteområda (tal i heile tusen)	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
T1300 ADMINISTRASJONSLOKALE	2 150	1 933	1 925	-8
T1700 – T1730 PENSJONSKOSTN.	-8 301	-7 660	-5 566	2 094
T1800 DIVERSE FELLESUTGIFTER	1 362	1 343	1 378	35
T2750 INTRODUKSJONSORDNINGA	1 877	4 815	1 218	-3 597
T3200 KOMMUNAL NÆRINGSVERKSEMD	83	-86	-26	-60
T3210 KONSESJONSKRAFTSAL	-33 845	-29 870	-19 870	10 000
T3250 TILRETTELEG. NÆRINGSLIV	3 311	2 260	1 870	-390
T8600 MOTPOST AVSKRIVNINGAR	-10 160	-10 529	-10 931	-402
Sum tenesteområde	-43 515	-37 794	-30 002	7 792

Teneste 1300 administrasjonslokale dekker straum, reinhald og husleige for kommunehuset. Budsjett 2024 er vidareføring av gjeldande nivå.

Tenestene 1700 årets premieavvik, 1710 amortisering av tidlegare års premieavvik, 1720 pensjon og 1730 premiefond er alle knytt til felles pensjonskostnader. Desse må sjåast i samanheng med dei budsjetterte pensjonskostnader fordelt på dei ulike tenesteområda. Budsjett 2024 legg til grunn ein samla pensjonskostnad for Masfjorden kommune etter fråtrekk for pensjonstrekk på om lag 17,2 mill., og er i samsvar med aktuarberekningar frå pensjonsleverandørane på novarende tidspunkt.

Teneste 1800 diverse fellesutgifter omfattar 0,87 årsverk fordelt på verneombod og 2 tillitsvalde. I tillegg kjem felles forsikringar og lisensar.

Teneste 2750 introduksjonsordninga gjeld utgifter i samband med integreringa av dei ukrainske flyktingane, og omfattar 1,0 årsverk fordelt mellom 2 flyktingkoordinatorer. Reduksjonen i 2024 viser at mange av flyktingane vert ferdig med introduksjonsprogrammet i løpet av 2023. I regi av NAV vert det arrangert jobbsøkjarkurs over 6 veker hausten 2023 med sikte på å hjelpe dei ukrainske flyktingane på veg inn til arbeidsmarknaden.

Teneste 3210 konsesjonskraft, kraftrettar og anna kraft for vidareasal omfattar kommunen sine salsinntekter frå konsesjonskraft, samt LVK kontingent. Budsjett 2024 legg opp til 20,0 mill. i brutto inntekt frå konsesjonskraftsal.

Teneste 3250 tilrettelegging og bistand for næringslivet omfattar disponeringar dekt gjennom kraftfondet. Inntekter frå konsesjonsavgift, budsjettert med 3,2 mill., er inntektsført under denne tenesta, men er ein sentralinntektspost og kjem difor ikkje inn under dette rammeområdet.

7 GEBYR OG BETALINGSSATSAR 2024

7.1 Renovasjonsgebyr 2024 (lagt fram for representantskapet i NGIR 23.okt 2023)

Gebyrsatsane for renovasjonsgebyr vert fastsett av Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap.

Renovasjonsgebyr	Ekskl. mva	Inkl. mva
Ordinær renovasjon *	4 320,00	5 400,00
Tillegg stor restavfallsdunk (240 liter)	336,00	420,00
Rabatt restavfall kvar 4. veke	-336,00	-420,00
Rabatt heimekompostering	-432,00	-540,00
Hytterrenovasjon	2 160,00	2 700,00

* Ordinær renovasjon tømming: matavfall kvar veke; restavfall 2. kvar veke; papir, papp og plast kvar 2. veke.

I renovasjonsgebyret inngår tømming av dunkar hjå hustandane, hyttekonteinrar og glas- og metallkonteinrar, samt tilgang til faste og mellombelse gjenvinningsstasjonar. I tillegg kjem utstyr og forbruksmateriell som dunkar, biobøtter, bio- og tekstilposar, returplastsekkar og kostnadane med vidare handsaming av avfallet.

7.2 Vatn og avlaup, feiing, slam 2024 (eks. mva)

Årsavgift vatn	Differensiering i prosent	Gebyr (kr)
Minimumsgebyr årsavgift vatn		5 920,00
Bustader og hytter	100 % av minimumsgebyr	
Fastavgift vassmålar		2 760,00
Vatn inn i bygning, pris pr. m3		15,00
Sal av vatn til kundar som ikkje har abonnement i Masfjorden kommunepris pr m3		440,00

Tilknytingsavgift vatn	Differensiering i prosent	Gebyr (kr)
Minimumsgebyr tilknytning vatn		21 300,00
Bustader og hytter 0 – 70 m2	50 % av minimumsgebyr	
Bustader og hytter større enn 70 m2	100 % av minimumsgebyr	
Næring, forretning, kontor, landbruk, naust 0 – 70 m2	50 % av minimumsgebyr	
Næring, forretning, kontor, landbruk, naust 71 – 200 m2	100 % av minimumsgebyr	
Næring, forretning, kontor, landbruk, naust 201 – 1 000 m2	200 % av minimumsgebyr	

Årsavgift avlaup	Differensiering i prosent	Gebyr (kr)
Minimumsgebyr årsavgift avlaup		4 000,00
Bustader og hytter	100 % av minimumsgebyr	
Vatn ut av bygning, pris pr, m3		18,30

Tilknytingsavgift avlaup	Differensiering i prosent	Gebyr (kr)
Minimumsgebyr tilknytning avlaup		27 470,00
Bustader og hytter 0 – 70 m2	50 % av minimumsgebyr	
Bustader og hytter større enn 70 m2	100 % av minimumsgebyr	
Næring, forretning, kontor, landbruk, naust 0 – 70 m2	50 % av minimumsgebyr	
Næring, forretning, kontor, landbruk, naust	100 % av minimumsgebyr	

71 – 200 m ²		
Næring, forretning, kontor, landbruk, naust 201 – 1 000 m ²	200 % av minimumsgebyr	

Feiing/ branntilsyn	Gebyr (kr)
Feiing/ Branntilsyn	670,00

Slamgebyr – ordinær tømning	Ekskl..mva	Inkl. mva
Årleg gebyr septikslam med tømning kvart år *	2 400,00	3 000,00
Årleg gebyr septikslam med tømning kvart 2. år	1 200,00	1 500,00
Årleg gebyr septikslam med tømning kvart 4. år	600,00	750,00
Gebyr pr kubikk slam frå kommunale avskiljarar	487,20	609,00

* Gjeld minireinseanlegg som har trong for tømning kvart år

Slamgebyr – naudtømming **/ ekstratømming ***	Ekskl. mva	Inkl. mva
Ekstratømming inntil 4,5 kubikk	4 538,40	5 673,00
Naudtømming inntil 4,5 kubikk	9 076,00	11 345,00
Ekstratømming over 4,5 kubikk, pr kubikk	794,40	993,00
Naudtømming over 4,5 kubikk, pr kubikk	1 587,20	1 984,00

** Naudtømming er tømning som må utførast på kort varsel utanom vanleg tømmeplan grunna akutte uhell eller andre hendingar. Naudtømming skal utførast snarast mogeleg, og innan 24 timar etter varsel frå abonnent eller oppdragsgjevar.

*** Ekstratømming er ikkje like akutt som naudtømming, og skal oppfylle følgjande kriterium: Tømninga er utanom vanleg tømmefrekvens og oppdraget skal utførast innan 14 dagar etter at oppdraget er tinga.

7.3 Gebyrregulativ for teknisk sektor 2024 (eigen sak i Formannskapet)

Gebyr er fastsett med heimel i plan- og bygningslova, matrikkellova, lov om seksjonering, jordlov og konsesjonslov. Sjå kommunen si heimeside www.masfjorden.kommune.no for oversyn over gjeldande gebyrregulativ.

7.4 Barnehagesatsar 2024 (eigen sak i Formannskapet)

Barnehagesatsane for full plass i Masfjorden vert kr 2 900 pr. måned til og med juli 2024. Med verknad frå 1. august 2024 er barnehagesatsen for full plass sett ned til kr 1 500 pr. måned.

I tillegg har nokre barn rett til gratis kjernetid det vil sei 20 timar pr. veke. Dette gjeld barn frå familiar med samla årsinntekt under kr. 642.700,-. Du kan søka redusert foreldrebetaling dersom du har barn som er 1 år og har hushaldningsinntekt under 550.000,- eller har barn som er 2-5 år og har hushaldningsinntekt under 642.700,-. For 3. barn eller fleir er barnehageprisen gratis.

Frå 1.april 2024 vert prisen på matpengar i barnehagar kr 342 pr. måned.

Frå 1.april 2024 vert gebyr for born som er henta for seint kr 284 pr. påbyrja halvtime.

7.5 Opphald i SFO 2024 (eigen sak i Formannskapet)

SFO (kr/veke)	Under 6 t	6 -9,9 t	10-12,9 t	13-13,9 t	10-13,9 t	Over 14 t
1.klasse	Gratis	Gratis	Gratis	252		1 072
2.klasse	Gratis	Gratis	Gratis	252		1 072
3.klasse	661	1 312			1 814	2 635
4.klasse	661	1 312			1 814	2 635

Dersom ein nyttar ekstra timar i SFO, blir desse timane fakturert med kr. 104 pr. time.

Matpengar i SFO vert kr. 124.

Syskenmoderasjonen etter gjeldande reglar.

7.6 Vaksenopplæring 2024 (eigen sak i Formannskapet)

For kjøp av timar i Vaksenopplæringa for andre kommunar vert satsen kr. 104,- pr. undervisningstime i eksisterande grupper.

7.7 Idrettsskulen 2024 (eigen sak i Formannskapet)

Foreldrebetaling idrettsskulen kr 924,00 fram til 31.07.2024.

Foreldrebetaling idrettsskulen kr 964,00 frå 01.08.2024.

7.8 Elev- og lagsbetaling i kulturskulen 2024 (eigen sak i Formannskapet)

Elevbetaling kr 2 584,00 fram til 31.07.2024.

Elevbetaling kr 2 695,00 frå 01.08.2024.

Syskenmoderasjon 30 %

Elevbetaling vaksne elevar (etter vidaregåande) kr 3 877,00 fram til 31.07.2024.

Elevbetaling vaksne elevar (etter vidaregåande) kr 4 044,00 frå 01.08.2024.

Lagsbetaling for barne- og ungdomslag kr 340,00 pr. time fram til 31.07.2024.

Lagsbetaling for barne- og ungdomslag kr 355,00 pr. time frå 01.08.2024.

Lagsbetaling for lag med vaksne medlemmer kr 461,00 pr. time fram til 31.07.2024.

Lagsbetaling for lag med vaksne medlemmer kr 481,00 pr. time frå 01.08.2024.

7.9 Eigenbetaling for pleie- og omsorgstenester 2024 (eigen sak i Formannskapet)

7.9.1 Eigenbetaling heimehjelp/praktisk hjelp i heimen 2024

Grunnlag: grunnbeløpet i folketrygda (1G) = kr 111.477 pr. 01.mai.2022	Sats pr. time	Sats pr.mnd.
Inntil 2G (utgiftstak)	Statleg sats utgiftstak	Statleg sats utgiftstak
2G – 3G	313,00	844,00
3G – 4G	391,00	1 566,00
4G – 5G	476,00	1 905,00
Over 5G	476,00	1 905,00

7.9.2 Satsar for korttidsopphald institusjon 2024

Staten sine satsar. Fastsetjing av fribeløp og eigendel for kommunale helse- og omsorgstenester vil bli gjort når ein får rundskriv frå Helse- og omsorgsdepartementet. Rundskrivet kjem i desember 2024.

7.9.3 Husleige i omsorgsbustad 2024

Husleige i omsorgsbustadar til eldre kr 7 400,00 pr. mnd.

Omsorgsbustader Hostelandslia 20:

- Bustad 60 m2 kr 10 200,00 pr. mnd.
- Bustad 80 m2 kr 11 200,00 pr. mnd.

7.9.4 Matlevering og sal av mat 2024

Kr 97,00 pr. middag med dessert, levert frå Masfjorden sjukeheim

Kr 115,00 pr. middag besøkande og tilsette

Kr 48,00 pr. frukost/kvelds, levert frå Masfjorden sjukeheim

7.9.5 Eigenbetaling for tryggleiksalarm 2024

Eigenbetaling for tryggleiksalarm kr 417,00 pr. mnd.

Eigenbetaling for tryggleiksalarm inntekt under 2G kr 240,00 pr. mnd.

7.9.6 Døgnopphald/nattopphald – medisinsk vurdert, dagtilbod/aktivitetsopphald

Døgnopphald/nattopphald følgjer statleg sats. Dagsenter/aktivitetsopphald ved Masfjorden sjukeheim kr. 157,- pr. dag (inkludert middag og skyss).

7.9.7 Støttekontakt / fritidskontakt

Timeløn for støttekontakt/fritidskontakt er kr 216,00 pr. time.

7.10 Husleige kommunale utleigebustadar 2024

Etter KS 053/2020 vil alle leigekontraktar inngått etter 01.03.2020 være utan rabattordning, med 100 % husleige frå fyrste månad.

Leigesatsane blir indeksregulert fortløpande med 1 årsmellomrom. Dei nye satsane er som følgje:

	Stad:	Antal husvære	Kvadrat meter	Byggeår	Full leige pr mnd 01.04.2023	Full leige pr mnd 01.04.2024
Matre	Einleitevegen 3	1	100	1973	9 537	9 976
Matre	Einleitevegen 1	1	100	1973	9 537	9 976
Matre	Stien 29	1	80	1988	7 481	7 825
Matre	Stien 31	1	80	1988	7 481	7 825
Matre	Stien 33	1	80	1988	7 758	8 115
Matre	Stien 35	1	80	1988	7 758	8 115
Ytre Haugsdal	Stokkevika 3	1	80	1989	7 758	8 115
Ytre Haugsdal	Stokkevika 5	1	80	1989	7 758	8 115
Ytre Haugsdal	Stokkevika 7	1	80	1989	7 758	8 115
Ytre Haugsdal	Stokkevika 9	1	80	1989	7 758	8 115
Sandnes	Sandneslia 10	1	100	1983	9 197	9 620
Sandnes	Sandneslia 12	1	100	1983	9 197	9 620
Sandnes	Sandneslia 14 A	1	80	1985	7 758	8 115
Sandnes	Sandneslia 14 B	1	70	1985	6 868	7 184
Sandnes	Sandneslia 16 A	1	80	1985	7 758	8 115
Sandnes	Sandneslia 16 B	1	70	1985	6 868	7 184
Sandnes	Austfjordvegen 2651 A	1	40	1966	2 506	2 621
Sandnes	Austfjordvegen 2651 C	1	40	1966	2 506	2 621
Sandnes	Austfjordvegen 2651 D	1	60	1966	5 138	5 374
Sandnes	Austfjordvegen 2700	1	100	1978	5 186	5 425
Hosteland	Hostelandslia 4	1	81	2009	8 488	8 878
Hosteland	Hostelandslia 6	1	81	2009	8 488	8 878
Hosteland	Hostelandslia 8	1	81	2009	8 488	8 878
Hosteland	Hostelandslia 10	1	81	2009	8 488	8 878
Sandnes	Sandneslia 11 A	1	120	2011	11 882	12 429
Sandnes	Sandneslia 11 B	1	114	2011	11 352	11 874
Sandnes	Sandneslia 11 C	1	114	2011	11 352	11 874
Sandnes	Sandneslia 11 D	1	91	2011	9 049	9 465
Sandnes	Sandneslia 11 E	1	151	2011	14 098	14 747
Matre	Matre 39 A	1	65 (?)	2014	10 897	11 398
Matre	Matre 39 M	1	65 (?)	2014	11 048	11 556
Sandnes	Austfjordvegen 2728				3 418	3 575

8 HANDLINGSPLAN

8.1 Kommuneplanen sin samfunnsdel

Denne planen vart godkjent i 2012, og behov for revisjon vart drøfta i samband med arbeid med ny planstrategi for 2020 – 2023. Det vart vedteke at samfunnsplanen kunne venta, sidan behovet for andre planar har fått høgare prioritet. I 2024 vil ny planstrategi koma på plass, denne vil visa kva planoppgåver ein vil prioritere i økonomiplanperioden.

Bru over Masfjorden er viktig tiltak og vegen til vekst og utvikling av Masfjorden kommune, viktig med vidare lokal oppfølging og arbeide vidare med å sikre at fylket kjem sterkare på bana og tek ansvar for prosjektet.

Nedgangen i folketalet er den største trusselen mot eit berekraftig lokalsamfunn. Det er naudsynt med variert tilgang på bustader dersom vi skal oppretthalda og auka folketalet. Det vil difor verta jobba målretta med fleire bustadprosjekt, både i samarbeid med fleire private og eit nytt kommunalt bustadfelt i Ytre Haugsdal, som no vert bygd ut.

8.2 Handlingsplan Samfunn og beredskapsarbeid

I 2024 skal kommunen arbeida vidare med samfunnstryggleik- og beredskapsarbeid:

Tiltak:

1. Kommunen skal dokumentere heilskapleg og systematisk arbeid med samfunnstryggleik og beredskap.
2. Kommunen skal ha på plass eit dokumentert system for opplæring av alle som har ei rolle i kommunen si krisehandtering.
3. Masfjorden kommune sin heilskaplege ROS-analyse skal reviderast og godkjennast i kommunestyret i 2024, med mål at den i større grad skal omtale vurderingane som er gjort og synleggjere kva kunnskap som er lagt til grunn.

Masfjorden kommune sin overordna beredskapsplan (kriseplan) skal reviderast kvart år.

8.3 Arealplanar

Kommuneplanen sin arealdel for 2018 – 2030 vart godkjent i 2019, og revisjon av denne skal vurderast i planstrategiarbeidet.

Kommunedelplan for energi og klima vart starta opp hausten 2021 og målet er at denne skal godkjennast i 2023. Av kapasitetsmessige grunnar klarte ein ikkje å prioritere denne planen i 2023.

Tiltak: Ferdiggjering i 2024.

Kommunedelplan for drikkevatt og avlaup vart starta opp hausten 2021 og målet er at denne skal sendast på høyring i 2023, og godkjennast i 2024.

Tiltak: Ferdiggjering i 2024.

Kommunedelplan for kystsona og sjø i Masfjorden er vorte erstatta av interkommunal kommunedelplan for kystsona i Nordhordland og Gulen . Den er vart sendt på høyring to gonger i 2023.

Tiltak: Ferdiggjering i 2023.

Reguleringsplan for området Hosteland Vest vart starta opp 2021 og målet er at denne planen kan godkjennast i 2023 eller vinteren 2024.

Tiltak: Ferdiggjering i 2023.

Reguleringsplan for Botneset vart starta opp hausten 2021 og målet er at denne kan godkjennast i 2024. Planprogrammet vart godkjent i 2022.

Tiltak: Ferdiggjering i 2024.

Reguleringsplan for mindre del av Matre (KS1, dei tre kombinerte områda ved kaien og OFS) og reguleringsplan for Kryss Ynesdalsvegen ved Hosteland er prioritert i planstrategidokumentet, men av kapasitetsmessige grunnar vert desse tilrådd starta opp tidlegast i 2023. Rådmannen ønskjer å drøfte dette nærmare opp mot kapasitet i samband med arbeidet med ny planstrategi. Sannsynleg oppstart vert 2024.

8.4 Handlingsplan for oppvekst 2024 – 2027

Utifrå det som er utarbeidd i kommunedelplanen for oppvekst er det laga følgjande handlingsplan. Handlingsplanen tar for seg saker som gjennom arbeidet med planen har peika seg ut som område ein må arbeida vidare med. Handlingsplanen skal vera eit arbeidsverktøy for prioritering og utføring. Planen skal rullerast årleg, reviderast kvar 4.år og forankrast i kommunen sin gjeldande økonomiplan. I høve til oppfølging av aktuelle saker er det fastsett ein tidsperiode, der det vidare er skissert bakgrunn for saka, tiltak, ansvar, resultatmål og økonomi. Handlingsplanen er tydeleg og konkret, slik at den gjev ei god oversikt i det vidare arbeidet med oppfølginga av dei saker som føreligg.

HEILSKAP OG IDENTITET FOR BARN OG UNGE GJENNOM SAMARBEID OG SAMHANDLING	
BAKGRUNN	Barnehage og skule skal gje eit likeverdig tilbod til alle.
TILTAK	Gjensidig forpliktande samarbeid mellom barnehage og skule i kvart oppvekstområde. Barnehage og skule samarbeider om gode overgangar mellom barnehage og skule. God møtestruktur i einingane og på tvers av einingane i kommunen. SFO jobbar vidare med implementering av ny rammeplan. SFO, kultur- og idrettsskule har faste møtepunkt med foreldre.
TIDSPERIODE	2024-2027
ANSVAR	Rektorar, styrarar, kulturskulerektor, oppvekstleiar
RESULTATMÅL	Tidleg innsats og tilpassa opplæring er på plass i alle oppvekstområda. Barn i barnehage og skule har eit likeverdig tilbod.
ØKONOMI	Midlar til frikjøp av pedagogiske leiarar og kontaktlærar i 1. klasse til samarbeid ligg inne i budsjettet.

MASFJORDEN KOMMUNE HAR GODE, TRYGGE LÆRINGSMILJØ MED HØG TRIVSEL	
BAKGRUNN	Barna har krav på eit trygt og godt oppvekstmiljø i barnehage og skule der det er nulltoleranse for krenking. I kultur- og idrettsskule og frivillig arbeid treng ein trygge og tydelege vaksne og engasjerte foreldre. Barn og unge har krav på gode bygningar og tilpassa uteområde.

TILTAK	<p>Oppfølging av «Heilskapleg plan for eit godt læringsmiljø», og plan for trygt og godt barnehagemiljø. Barnehagane vidareføring og vedlikehald dei «Utrulege åra» i barnehagane. Det er oppretta nettverk i DUÅ i Fensfjordsamarbeidet mellom kommunane Masfjorden, Gulen, Austrheim og Fedje.</p> <p>Skulane revitaliserar arbeidet med «Zippys venner» i grunnskulen. Vidareføring av MOT arbeidet.</p> <p>Få til samarbeid på tvers av skulane og barnehagane i kommunen. Jobba aktivt inn mot Ungdomsrådet.</p> <p>Fokus på §9A i Opplæringslova set fokus på den plikta kvar tilsett har til å reagere når ein får kjennskap til eller mistanke om at ein elev ikkje har det trygt og godt.</p> <p>Fokus på §41-43 i barnehagelova. Psykososialt barnehagemiljø, rutinar nedfelt i eigen plan som er eit levande dokument.</p> <p>Heilskapleg plan er eit levande dokument.</p>
Tidsperiode	2024-27
ANSVAR	Rådmann, rektorar, styrarar, kontaktlærarar, helsesjukepleiarar og leiarar.
RESULTATMÅL	<p>Barnehagar og skular har eit miljø der alle kan føla seg trygg. Konflikatar blir gripne tak i og løyste snarast råd på lågast mogeleg nivå. Alle vaksne har eit ansvar og ei plikt til å gripa inn.</p> <p>Bygningar og uteområde stettar krava i «Forskrift om miljø retta helsevern».</p> <p>Dette krev investeringar på opprusting/vedlikehald av uteområda Jfr. Leikeplasskontroll, og vedlikehald av bygningsmassen innafor perioden. Investeringsbehovet må kartleggast, og behov må leggast inn i framtidig investeringsplan. Fjerning av ikkje godkjende leikeapparata.</p> <p>Vaktmeisterteneste i kvart oppvekstområde.</p>
ØKONOMI	<p>Investeringar i bygningar og anlegg må inn i økonomiplanen.</p> <p>Må setjast av investeringar og vedlikehaldsmidlar.</p>

MASFJORDEN HAR HØG KVALITET I OPPLÆRINGA	
BAKGRUNN	<p>Alle grunnskular tok frå og med hausten 2020 i bruk ny læreplan LK-20. Alle tilsetjingar må sjåast i samanheng med den kompetansen Masfjorden kommune har trong for. Vidareutdanning der ein treng kompetanse.</p>
TILTAK	<p>Nasjonale satsingsområde: Ny opplæringslov (2024).</p> <p>Sentrale satsingsområde: Leiaropplæring for styrarar og rektorar i Nordhordland kompetanseregion.</p> <p>Byrjaropplæring - leseopplæring satsing gjennom (PPT Fensfjorden). “Ein skule for alle” er ei felles satsing i Masfjorden. Inkludering og tilpassing av undervisninga vert ein naturleg del. Dysleksivenleg skule vert sett på dagsorden att.</p> <p>Lokale satsingsområde:</p> <p>Sandnes: “Leksebevist skule” og “Korleis utvikla nye digitale undervisningsmåtar”.</p> <p>Matre: Dekomp – Samarbeid med HVL. Tatt utg.p. i m.a. elevundersøkinga og har landa på at prosjektet skal fokusera på utvikling av “elevmiljø og klassemiljø”.</p>

	<p>Nordbygda: Dekomp – bruk av nærmiljøet i undervisninga og Erasmus+ (samarbeid med skular frå Tyskland og Ungarn.)</p> <p>Vidareutdanning og tilsetjing må vera i tråd med kompetanseutviklingsplan og sjåast i samanheng med den kompetansen Masfjorden kommune har trong for og nasjonale føringar. Nasjonalt mål innan 2025 at halvparten av tilsette i barnehagane skal vera pedagogar. Tidleg innsats og tilpassa opplæring er viktig for utbyte av opplæringa.</p> <p>Matre og Sandnes barnehage Har fekk Rekomp midlar i 2022 og midlane vert nytta i løpet av perioden 22-24. Satsinga er som Nordbygda hadde, språklæring på digitale flater.</p> <p>Masfjorden kommune har sidan 01.01.22 vore tilslutta Fensfjorden PPT. Der har ein ei satsing på betre tverrfagleg samarbeid mellom anna. Frå 2023 var det ny periode med leiaropplæring for leiarar i skule og barnehage i regi av Nordhordland kompetanseregion i samarbeid med Imtec, med fysiske og digitale samlingar. SFO har Rammeplan, implementering av denne er eit satsingsområde på alle skulane.</p>
TIDSPERIODE	2024-27
ANSVAR	Rådmann, rådgjevar og leiarar
RESULTATMÅL	<p>Personalet i oppvekst har høg fagleg kompetanse i fag og leiing av arbeidet i klassar og grupper.</p> <p>Når elevane forlèt grunnskulen er dei godt rusta for å gjennomføra vidaregåande utdanning og til å bli aktive samfunnsborgarar.</p> <p>Kommunen gjev høve til vidare- og etterutdanning slik at barnehage og skule har tilstrekkeleg kompetanse i høve gjeldande krav.</p>
ØKONOMI	Skulane og barnehagane må ha midlar i sine budsjett til innkjøp og fornying av digitalt utstyr. Vi har ordningar for etter- og vidareutdanning.

BARN OG UNGE I MASFJORDEN OPPLEVER MEISTRING OG UTVIKLING GJENNOM EI TILPASSA OPPLÆRING	
BAKGRUNN	<p>Alle barn har rett på tilpassa opplæring, og tidleg innsats.</p> <p>Me treng spesialpedagogisk kompetanse i alle oppvekstområda.</p> <p>Barn med særlege behov skal ha tilrettelegging , dei vert fanga opp og får hjelp tidleg.</p>
TILTAK	<p>Tett samarbeid med PPT i høve enkeltelevar og enkeltbarn, systemretta arbeid mot klassar og grupper.</p> <p>Tidleg innsats og tiltak for å fremja meistring.</p> <p>Sikra at ped.leiar og kontaktlærer får tid til leiing og å samordna arbeidet for det einskilde barnet.</p> <p>For å rekruttere personale med rett kompetanse til skular og barnehagar, må behovet meldast inn så tidleg som mogeleg, for å få gode fagfolk.</p> <p>Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis (Spes. komp) er ei tilskotsordning på lik line md Rekomp og Dekomp, der kommunen kan søke midlar til å auka kompetanse rundt elevar/barn.</p> <p>Fokus på tverrfagleg samarbeid i tråd med Barnevern reforma (oppvekstreforma) av 01.01.22. Det vert ei satsing tverrfagleg på BTI i samarbeid med Fensfjorden</p>
TIDSPERIODE	2024-27
ANSVAR	Rådmann, rektorar, styrarar

RESULTATMÅL	Spesialpedagogisk kompetanse i kvart oppvekstområde Auka kompetanse i skule og barnehage i høve tilpassa opplæring, spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Fokus på god klasseleiing. Alle barn har fått eit tilpassa tilbod gjennom barnehage og grunnskule Tett samarbeid med PPT.
ØKONOMI	Det må setjast av planleggingstid for kontaktlærar og pedagogisk leiar. Vidareutdanning med frikjøp/Stipendordning.

MASFJORDEN KOMMUNE LEGG TIL RETTE FOR FYSISK AKTIVITET OG STIMULERER TIL KULTURELL KREATIVITET OG MANGFALD BLANT BARN OG UNGE	
BAKGRUNN	Barn og unge treng eit fysisk og sosialt miljø som stimulerer til aktivitet og læring, kulturell kreativitet og mangfald.
TILTAK	Samarbeid mellom skule, barnehage, kulturskule, frivillige lag, bibliotek og andre for å stimulera kulturell kreativitet og mangfald. Sørgja for at barn og unge har eit fysisk miljø som stimulerer til aktivitet og læring. Felles bading for førskulegruppa i barnehagane. Elevane skal kunna symja etter 4. klasse i tråd med kompetansemåla. Utedag i skule og barnehage Leirskule Halda fram med satsinga på «Ungt entreprenørskap». Halda fram med idrettsskulen, fortløpande vurdering av organiseringa Bruka metoden : Læring gjennom fysisk aktivitet 10. klasse har høve til å reise på skuletur som er knytt til pensum, dersom det er einigheit om det. Utgifter knytt til lærar må vera teke med i den enkelte skule sitt budsjett.
TIDSPERIODE	2024-27
ANSVAR	Rådgjevar, styrarar, rektorar, leiarar og frivillige lag.
RESULTATMÅL	Barn som har ein aldersadekvat motorisk dugleik og som sjølve vel å vera fysisk aktive. Sikra stabile vaksne ressursar.
ØKONOMI	Investeringar til vedlikehald av bygningar og anlegg er inne i økonomiplanen, i tillegg til vanleg oppgradering i årsbudsjetta.

MASFJORDEN KOMMUNE LEGG VEKT PÅ TVERRFAGLEG SAMARBEID OG SAMORDNING AV PLANAR FOR Å OPPNÅ KVALITET OG EFFEKTIV RESSURSBRUK	
BAKGRUNN	Treng gode samhandlingsrutinar og møteplassar.
TILTAK	Sikra tverrfagleg samarbeid gjennom ulike møtefora for å ivareta det tverrfaglege samarbeidet til beste for barnet. Desse møtepunkta må sjåast i samanheng med gjeldande lovverk og behov, og dei felles satsingsområda som vert sett i Fensfjorden PPT. Organisering av møta vert sett i samanheng med agendaen. Planleggingsdagar for skulane og barnehagane, med individuelt og/eller felles innhald. Masfjorden kommune er ein del av NKR samarbeidet, der det vert lagt opp mellom anna til kursrekker for leiarar i skule og barnehage. Masfjorden kommune deltek i opplæring og implementering i regi av IKT Nordhordland, av nye digitale verktøy og program, for å få ei god og effektiv drift. Plangruppene møtest to gonger årleg på tvers av skulane Sikra kvalitet i IOP og IP gjennom bruk av SAMSPILL. Vi har barnekoordinator for dei barn som har trong for det.

TIDSPERIODE	2024-27
ANSVAR	Rektorar/styrarar/rådgjevar
RESULTATMÅL	Styrar og rektormøter vert organisert etter behov. Felles og/eller separat. Møtefrekvens om lag ein gong pr. månad. I tillegg arbeidsmøter i høve til behov. Oppvekstleiar kallar inn. Tiltaka viser i skulane og barnehagane sine planar. Felles strategiar og målsetjingar i utviklingsarbeidet SAMSPILL vert teken i bruk, når det vert initiert.
ØKONOMI	Fører ikkje med seg økonomiske krav.

SKULESTRUKTUR OG LEIARRESSURSAR
Oppretthalda 3 oppvekstområde i planperioden, Matre, Sandnes og Nordbygda, alle med heildagsbarnehage og 1-10-skule. Evaluering: Skulestrukturen ligg så langt fast fram til Masfjordbrua er på plass. Ein kan likevel sjå på kva som er den beste organiseringa av tenestene.

FLYKTNINGAR
Kommunestyret i Masfjorden gjorde vedtak om å ta imot 50 Flyktingar i 2022. I 2023 har Masfjorden teke imot resterande av dei 50 og i tillegg 10 til. Flyktingtenesta ligg under oppvekstleiar og har to tilsette i 50% stilling kvar. Det er tilsett rektor for vaksenopplæring i 20% (vakant)stilling. Tenesta er lokalisert til Sandnes skule, med ei avdeling på Matre skule. Vert skyssa til Sandnes. Tenesta har 100% lærarstilling og 50 % pedagogisk medhjelpar. Arbeidet med busetting, undervisning og integrering er godt i gang, og alle mellom 18 og 55 år skal få tilbod om introduksjonsprogram. Barn mellom 1 og 5 år kan få tilbod om barnehageplass. Barn i skulealder byrjar på sin nærskule og kan få tilbod om særskild norsk etter enkeltvedtak. Ein nyttar kommunale bustader i den utstrekning dei er ledige. Sandnes og Hosteland vart fyrst busett og deretter Matre. Introduksjonsprogrammet varar eit halvt til eit år. Etter dette kan flyktingane gå ut i ordinært arbeid er dei sentrale føringane. Vi samarbeider med bedrifter i høve arbeidspraksis som ein del av opplæringa. Vi har og samarbeid med NAV i høve arbeidssøking.

8.5 Handlingsplan Helse, Omsorg og Sosial 2024 – 2027

Fylgjande dokument legg føringar for den årlege handlingsplanen:

- Kommunedelplanen for Helse, omsorg og sosial 2014 - 2026
- Handlingsplan for Leve heile livet reforma 2022-2024

VELFERDSTEKNOLOGI	
BAKGRUNN:	Nasjonal målsetting om å nytta velferdsteknologi til å styrke tenestene til - eldre heimebuande - pasientar på sjukeheim - personar med nedsett funksjonsevne - pasientar innan rus og psykisk helse
TILTAK	Velferdsteknologiske løysingar er teke i bruk og integrert i tenestetilbodet til eldre heimebuande, Masfjorden bu- og aktivitetssenter og på sjukeheim. Fokus i 2024 er å halde vedlike og vidareutvikle dette tilbodet.
TIDSPERIODE	2021 – 2024
ANSVAR:	Forvaltningskontoret
RESULTATMÅL	Fleire kan bu heime og vere trygg i eigen heim

ØKONOMI	Eigenfinansiering.
---------	--------------------

KOMPETANSE	
BAKGRUNN	Strategisk kompetanseplan
TILTAK	Mål for 2024 er: <ul style="list-style-type: none"> - Vidareutdanning i psykisk helse, 1 sjukepleiar, h2023-v2025 - Desentralisert utdanning i vernepleie, 1 plass h2021-v2025 - Studiespesialisering – for kvalifisering til Desentralisert utdanning i sjukepleie, h2024-v2025, 2 plassar - 3 lærlingar helsefagarbeidar h 2023 – h 2025 - Akuttmedisinsk eldreomsorg – etterutdanning for helsefagarbeidarar – 10 plassar, sjukeheim og heimeteneste, v2024.
TIDSPERIODE	2020 – 2025
ANSVAR	Leiar helse og omsorg, leiar aktuell avdeling
RESULTATMÅL	<ul style="list-style-type: none"> - 1 ferdig utdanna psykiatrisk sjukepleiar vår 2025 - 1 ferdig utdanna vernepleiarar vår 2025 - 2 klar til desentralisert sjukepleiarutdanning h 2025 - 3 helsefag lærlingar bestått fagprøve kvart 2.år - 10 helsefagarbeidarar fullført etterutdanning i Akuttmedisinsk eldreomsorg
ØKONOMI	Statlege og fylkeskommunale tilskot, og kommunal medfinansiering.

DIGITAL HEIMEOPPGØLGING OG SAMKONSULTASJON	
BAKGRUNN	Prosjekt i Nordhordland for å etablere digital samkonsultasjon og digital heimeoppfølging mellom fastlege, spesialist og heimebuande pasientar. Masfjorden kommune vertskommune.
TILTAK	Utvikle arbeidsmetodar for samarbeid mellom kommune og spesialisthelsetenesta. Utvikle metode og samarbeidsformer for monitorering av heimebuande.
TIDSPERIODE	2023 – 2025
ANSVAR	Leiar helse og omsorg, kommuneoverlege
RESULTATMÅL	Betre oppfølging av heimebuande pasientar. Konsultasjon med spesialisthelsetenesta frå fastlegekontoret.
ØKONOMI	Prosjektmidlar frå Statsforvaltaren og Helsedirektoratet.

DEMENS – DAGTILBOD TIL HEIMEBUANDE MED DEMENSSJUKDOM	
BAKGRUNN	Behov for tilpassa tilbod til heimebuande demente
TILTAK	Utgreie dagtilbod
TIDSPERIODE	2024
ANSVAR	Arbeidsgruppe med representantar frå heimetenestene og helseavdeling
RESULTATMÅL	Kartlegge behov og føreslå løysingar som kan gje personar med demens tilpassa dagtilbod og deira pårørande avlastning.
ØKONOMI	Innanfor budsjett evt. søkje prosjektmidlar

FØREBYGGJANDE HEIMEBESØK	
BAKGRUNN	Eit tilbod til personar som fyller 80 år, og som ikkje har andre tenester frå kommunen.
TILTAK	Tilbod i form av eit brev og/eller telefon med spørsmål om ein vil ta imot to personar frå helsetenesta i kommunen (sjukepleiar og ergoterapeut) til ein

	samtale. Samtalen kan innehalda tema som bustad, sosialt felleskap, kosthald, fysisk aktivitet, aldring og meistring av kvardagen.
TIDSPERIODE	2024 -
ANSVAR	Forvaltningskontor/heimetenesta
RESULTATMÅL	Førebyggjande arbeid som kan leggja til rette for at eldre kan halda oppe funksjonsevne og livskvalitet, og vere sjølvhjelpen så lenge som mogleg.
ØKONOMI	Innanfor gjeldande budsjettrammer

MODELLUTVIKLING – KLINISK ERNÆRINGSFYSIOLOG	
BAKGRUNN	Mat og ernæring er avgjerande for å oppretthalde god helse og livskvalitet. Det er i dag variasjon i kor vidt brukarar av våre tenester får vurdert sin ernæringsstatus, og om ei slik vurdering vert følgt opp vidare.
TILTAK	Saman med kommunane i Nordhordland kartlegge status og utvikle ein modell for korleis nytte klinisk ernæringsfysiolog for å få auka merksemd, kompetanse og systematikk i dette arbeidet
TIDSPERIODE	2022-2024
ANSVAR	Masfjorden kommune vertskommune. Eigen prosjektleiar for prosjektet
RESULTATMÅL	Sjå om det er potensiale for eit samarbeid om klinisk ernæringsfysiolog i kommunane.
ØKONOMI	Prosjektmidlar frå Helsedirektoratet

TILTAK FOR Å REKRUTTERE OG BEHALDE PERSONELL I OMSPRGSTENESTA	
BAKGRUNN	Utfordrande å rekruttere og halde på personell ved sjukeheimen og i heimetenesta. Problemstillinga er kjend regionalt og nasjonalt. Det er konkurranse om helsepersonell mellom kommunane.
TILTAK	<ul style="list-style-type: none"> - Lønstilltak etablert i oktober 2023 – evaluerast innan 30.4.2024 - vurdere arbeidstidsordning som er meir rekrutterande - vurdere om fagkompetansen kan nyttast på ein betre måte
TIDSPERIODE	2023 - 2024
ANSVAR	Helse- og omsorgsleiar
RESULTATMÅL	Ha tilsette i alle stillingar
ØKONOMI	Eigenfinansiering

8.6 Bustadpolitisk plan 2022 - 2032

Masfjorden kommune skal vere rusta til å møte bustadbehovet, både hjå ordinære bustadsøkande, og for innbyggjarar og flyktningar som treng kommunal bustad.

Kommunen vil leggje til rette for sosial bustadutvikling i område med gode offentlege og private tenestetilbod. Fortetting, utvikling av nye bustadfelt og variasjon i bustadmarknaden skal skapa eit meir robust og fleksibelt lokalsamfunn. Form, funksjon og plassering skal vurderast opp mot ei heilskapleg og berekraftig samfunnsutvikling, jf. folkehelseperspektivet med vidare.

Kommunen vil leggja til rette for spreidd bustadbygging og mindre husklynger i grendene, for å hjelpe dei som ynskjer å koma heim, eller for å støtte opp under tilflyttarar som ynskjer å busette seg i grendemiljø.

Kommunen vil leggja til rette for utskiljing av tomter i regulerte område i sentrumsområda (Matre, Haugsvær, Hosteland og Sandnes). Bygging av tomannsbustader, rekkjehus og mindre

leilegheitskompleks i nye og eksisterande bustadareal innanfor sentrumsområda må prioriterast. Kommunen vil og satsa på ei effektiv sakshandsaming av planar og byggjesaker.

Kommunen skal spele på lag med private aktørar for å leggja til rette for gode løysningar på bustadmarknaden. Informasjon og synleggjering av attraktive bustadområde/ bustadfelt skal prioriterast høgt.

Kommunen vil sjølv utvikla nytt bustadfelt i det regulerte feltet Ytre Haugsdal, slik at denne delen av kommunen og får eit god tilbod.

Kommunen vil regulere nye bustadfelt på Sandnes, Hosteland (vest) og på Matre.

Flyktningar og andre som bur i kommunale bustadar, skal få tilbod om å kjøpa desse på spesielle vilkår.

Kommunen skal bidra til å kunne tilby bustad til unge i etableringsfasen og andre som ønskjer å bu i Masfjorden, samt gje eit tilbod til nyttilsette som skal byrja i teneste for kommunen.

HANDLINGSPLAN FOR 2023 – 2032

Nr	Strategi/ mål	Tiltak	Ansvar	Gjennomføring
1.	Det skal vera ledige bustadtomter i bustadfelt i alle dei tre skulekrinsane	Få godkjent nye byggjefelt, og få på plass utbyggingsavtalar med private eller i kommunal regi.	Rådmann	Fortløpande arbeid, jf. godkjent planstrategi m.v.
2.	Tilbodet om omsorgsbustader for eldre m.fl. skal styrkast både på Haugsvær, Sandnes og Hosteland	Det skal etablerast 10 nye omsorgsbustader i kommunen dei neste 8 åra.	Rådmannen i samarbeid med private om naudsynt	Inngå avtale om dette, og med tilskot/ lån frå Husbanken.
3.	Det skal etablerast fleire private bustadar for alle typer behov, gjerne i samarbeid mellom kommunen og private. Prioriterte område er: Hosteland, Sandnes, Matre, Haugsvær og Ytre Haugsdal	Få godkjent reguleringsplanar der dette manglar. Etablere utbyggingsavtalar med private føretak der det er naudsynt. Kommunalt bustadfelt Ytre Haugsdal	Rådmannen	Fortløpande arbeid, jf. planstrategi
4	Få leigetakarar til å kjøpa kommunale utleigebustader.	Flyktningar og andre som bur i kommunale bustadar, skal få tilbod om å kjøpa desse på spesielle vilkår.	Rådmannen	Inngå avtale om dette med dei einskilde, og med tilskot/ lån frå kommunen/ Husbanken.

5	Utvikle Gamleheimen på Sandnes til fleirmannsbustad (10 stk.).	Politisk sak om sal/ utvikling av Gamleheimen på Sandnes.	Rådmannen	Politisk sak om sal/ utvikling av Gamleheimen på Sandnes.
6.	Det skal leggjast til rette for spreidd bustadbygging og etablering av mindre bustadfelt i grendene.	I framtidige kommuneplanar skal ein leggja til rette for LNF-område for spreidd bustadbygging utan plankrav i så mange grender som mogeleg.	Rådmannen	Revidere gjeldande kommuneplan i medhald av planstrategi.
7.	Ordninga med kommunalt tilskot til bustadbygging skal vidareførast.	Den kommunale tilskotsordninga skal halda fram, jf. regelverket som gjeld til ei kvar tid.	Rådmannen	Fortløpande og i samband med budsjettprosessen.
8.	Få utgreidd rasfare der det er naudsynt for etablering av nye private bustader.	Gje tilskot til ras - vurderingar. Vilkår for utbetaling av tilskotet er at søkjar har heimeadresse i Masfjorden og fått ferdigattest for ny bustad på staden.	Teknisk sjef	Fortløpande
9.	Effektiv handsaming av støtteordningane på bustadfeltet	Ha på plass gode rutinar og kompetanse og midlar på budsjettet	Helse og omsorgsleiar	Fortløpande og i budsjettprosessen

9 ØKONOMIPLAN 2024 – 2027

9.1 Kommunelova sin § 14-4 og 14-5

§ 14-4. Økonomiplan og årsbudsjett

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.

Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd.

Departementet kan gi forskrift om bevilgningsoversikter, økonomiske oversikter og oversikter over utviklingen i gjeld.

I kraft 1 jan 2020.

§ 14-5. Årsbudsjettets bindende virkning. Budsjettstyring

Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret, fylkestinget og underordnede organer. Første punktum er ikke til hinder for at kommunestyret eller fylkestinget kan gi et underordnet organ myndighet til å avgjøre at deler av en bevilgning i driftsbudsjettet skal benyttes til å finansiere utgifter i investeringsregnskapet. Første punktum gjelder ikke for utbetalinger som kommunen eller fylkeskommunen har en rettslig plikt til å foreta.

Kommunestyret eller fylkestinget skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse.

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet.

Hvis årsregnskapet legges fram med et merforbruk i driftsregnskapet, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett. Saken skal behandles av kommunestyret eller fylkestinget senest 30. juni.

I kraft 1 jan 2020.

Kjelde: lovdata.no

9.2 Bevilgningsoversikt drift – Økonomiplan 2024 – 2027

BEVILLINGSOVERSIKT DRIFT (tal i heile tusen) (budsjett- og regnskapsforskrift §5-4)	Rekneskap Justert budsjett		Budsjett 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027
	2022	2023				
Rammetilskudd	81 499	76 199	98 327	99 827	101 327	102 827
Inntekts- og formuesskatt	60 163	54 121	56 130	56 630	57 130	57 630
Eiendomsskatt	24 498	30 648	28 338	27 322	27 322	27 322
Andre generelle driftsinntekter	29 159	25 475	23 087	19 737	18 287	16 037
Sum generelle driftsinntekter	195 320	186 443	205 882	203 516	204 066	203 816
Sum bevilgninger drift, netto	167 661	177 131	193 075	190 284	191 142	191 524
Avskrivninger	10 160	10 529	10 931	10 931	10 931	10 931
Sum netto driftsutgifter	177 822	187 660	204 006	201 215	202 073	202 455
Brutto driftsresultat	17 498	-1 217	1 876	2 301	1 993	1 361
Renteinntekter	2 190	2 425	2 500	2 500	2 500	2 500
Utbytter	1 016	1 913	1 000	1 000	1 000	1 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-5 374	0	0	0	0	0
Renteutgifter	2 702	4 626	6 857	7 118	7 337	7 284
Avdrag på lån	6 998	6 849	7 007	7 213	7 614	7 893
Netto finansutgifter	-11 868	-7 137	-10 364	-10 831	-11 451	-11 677
Motpost avskrivninger	10 160	10 529	10 931	10 931	10 931	10 931
Netto driftsresultat	15 790	2 175	2 443	2 401	1 473	615
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>						
Overføring til investering	-4 162	-6 700	-7 580	-600	-600	-600
Avsetninger til bundne driftsfond	-1 073	-844	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	3 050	612	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	-38 730	-11 782	-6 293	-4 651	-3 723	-3 237
Bruk av disposisjonsfond	25 124	16 539	11 430	2 850	2 850	3 222
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-15 790	-2 175	-2 443	-2 401	-1 473	-615
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

BEVILGNINGER DRIFT, NETTO (tal i heile tusen)	Rekneskap Justert budsjett		Budsjett 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027
	2022	2023				
FOLKEVALGTE ORGAN	2 907	3 328	3 282	3 334	3 386	3 438
ADMINISTRASJON	15 884	16 564	17 773	17 760	17 916	18 022
BARNEHAGE	17 989	20 154	20 486	20 443	20 630	20 749
SKULE	47 698	50 612	54 259	54 270	54 807	55 186
HELSE	14 446	16 302	17 266	17 209	17 340	17 415
SOSIAL OG BARNEVERN	8 189	7 777	7 293	5 979	5 528	5 059
PLEIE OG OMSORG	58 442	68 469	72 217	72 024	72 544	72 852
KULTUR	11 909	7 677	8 192	8 030	8 091	8 133
KYRKJA	3 935	3 954	3 900	3 885	3 870	3 855
TEKNISK	29 778	20 089	18 410	17 459	17 295	17 088
ANDRE TENESTEOMRÅDER	-43 515	-37 794	-30 002	-30 109	-30 265	-30 272
Sum fordelt til drift	167 661	177 131	193 075	190 284	191 142	191 524

9.3 Bevilingsoversikt investering – Økonomiplan 2024 – 2027

BEVILLINGSOVERSIKT INVESTERING (tal i heile tusen) (budsjett- og regnskapsforskrift §5-5)	Rekneskap Justert budsjett		Budsjett 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027
	2022	2023				
Investeringer i varige driftsmidler	15 672	16 918	15 088	9 775	12 525	7 500
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	562	600	600	600	600	600
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	16 234	17 518	15 688	10 375	13 125	8 100
Kompensasjon for merverdiavgift	2 290	2 190	1 775	1 842	1 842	1 867
Tilskudd fra andre	457	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	0	2 969	6 333	6 953	9 703	4 653
Sum investeringsinntekter	2 747	5 159	8 108	8 795	11 545	6 520
Videreutlån	-130	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Bruk av lån til videreutlån	130	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Avdrag på lån til videreutlån	-1 002	-1 051	-1 201	-1 303	-1 403	-1 520
Mottatte avdrag på videreutlån	796	1 051	1 201	1 303	1 403	1 520
Netto utgifter videreutlån	-206	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	4 162	6 700	7 580	1 580	1 580	1 580
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	206	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	9 324	5 659	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	13 693	12 359	7 580	1 580	1 580	1 580
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Budsjett 2024 - Økonomiplan 2024 - 2027

INVESTERINGSPLAN (tal i heile tusen)	Økonomiplanperiode				FINANSIERING B2024					
	Sum øk.plan	MVA	Finans behov	B 2024	ØP 2025	ØP 2026	ØP 2027	Lån	Bruk av fond	Eksterne tilskot
IKT- OG EDB INVESTERINGAR	2 000	400	1 600	400	400	400	400	400	-	-
Sum tiltak sentraladministrasjon	2 000	400	1 600	400	400	400	400	400	-	-
SANDNES SKULE - BRANNVARSLEGG	225	45	180	180	-	-	-	180	-	-
NORDBYGDA SKULE - VENTILASJON	739	139	600	600	-	-	-	600	-	-
BASSENG - VARMEPUMPE	438	88	350	-	350	-	-	-	-	-
SANDNES SKULE - GOLVBELEGG GYMSAL	688	138	550	-	550	-	-	-	-	-
SANDNES SKULE - REHABILITERING	500	100	400	-	400	-	-	-	-	-
SKULANE - LAMPAR	250	50	200	-	-	200	-	-	-	-
SKULANE - INNVENDIG REHABILITERING	3 875	775	3 100	-	-	3 100	-	-	-	-
Sum tiltak oppvekst og kultur	6 714	1 334	5 380	780	1 300	3 300	-	780	-	-
SJUKEHEIM - VARME OG VENTILASJON	1 831	331	1 500	1 500	-	-	-	1 500	-	-
SJUKEHEIM - NØDLYS/BRANNVARSLEGG	500	100	400	-	400	-	-	-	-	-
OMSORGSBUSTAD - LÅSESYSTEM	125	25	100	-	100	-	-	-	-	-
SJUKEHEIM - TAKSTEIN	4 250	850	3 400	-	-	-	3 400	-	-	-
Sum tiltak helse og omsorg	6 706	1 306	5 400	1 500	500	-	3 400	1 500	-	-
UTVENDIG REHABILITERING KOMM.BYGG	563	113	450	450	-	-	-	450	-	-
SANDNESLIA UTLEIGEBUSTAD - TAKSTEIN	701	131	570	570	-	-	-	570	-	-
YTRE HAUGSDAL BUSTADFELT	6 980	-	6 980	6 980	-	-	-	-	6 980	-
KJØRETØY TML	300	-	300	300	-	-	-	300	-	-
STØKKEVIKA UTLEIGEBUSTAD - TAKSTEIN	438	88	350	-	350	-	-	-	-	-
EINELEITET UTLEIGEBUSTAD - TAKSTEIN	438	88	350	-	350	-	-	-	-	-
STIEN - TAKSTEIN	438	88	350	-	350	-	-	-	-	-
LAGER DUESUND - TAKSTEIN	563	113	450	-	450	-	-	-	-	-
KOMMUNALE VEGAR	5 000	1 000	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	-	-
BRANNBIL DUESUND	900	-	900	-	-	900	-	-	-	-
FIRSTRESPONDER DUESUND	200	-	200	-	200	-	-	-	-	-
FIRSTRESPONDER SANDNES	250	-	250	-	-	250	-	-	-	-
TUNELLBIL MATRE	1 200	-	1 200	-	1 200	-	-	-	-	-
Sum tiltak teknisk	17 969	1 619	16 350	9 300	3 900	2 150	1 000	2 320	6 980	-
VASSFORSYNING	2 000	-	2 000	500	500	500	500	500	-	-
GRUNNVASSKJELDE ØVREDALEN/ANDVIK	5 500	-	5 500	500	1 000	4 000	-	500	-	-
TILTAK - VA PLAN	4 000	-	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	-	-
Sum sjølvfinansierende tiltak	11 500	-	11 500	2 000	2 500	5 500	1 500	2 000	-	-
STARTLÅN	24 000	-	24 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	-	-
Sum startlån	24 000	-	24 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	-	-
Sum totalt	68 888	4 658	64 230	19 980	14 600	17 350	12 300	13 000	6 980	-

9.4 Økonomisk oversikt drift – Økonomiplan 2024 – 2027 (med handlingsreglar)

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT (tal i heile tusen) (budsjett- og regnskapsforskrift §5-6)	Rekneskap Justert budsjett		Budsjett 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027
	2022	2023				
Rammetilskudd	81 499	76 199	98 327	99 827	101 327	102 827
Inntekts- og formuesskatt	60 163	54 121	56 130	56 630	57 130	57 630
Eiendomsskatt	24 498	30 648	28 338	27 322	27 322	27 322
Andre skatteinntekter	14 985	14 737	14 737	14 737	14 737	14 737
Andre overføringer og tilskudd fra staten	14 174	10 738	8 350	5 000	3 550	1 300
Overføringer og tilskudd fra andre	62 223	60 322	52 730	53 810	54 890	55 970
Brukerbetalingar	13 317	13 040	12 977	13 127	13 277	13 427
Salgs- og leieinntekter	47 472	44 884	34 571	34 921	35 271	35 621
Sum driftsinntekter	318 332	304 689	306 159	305 374	307 504	308 834
Lønnsutgifter	145 338	157 738	163 617	163 547	165 067	166 237
Sosiale utgifter	31 942	36 159	40 715	40 704	41 152	41 474
Kjøp av varer og tjenester	73 068	73 078	63 978	64 368	64 758	65 148
Overføringer og tilskudd til andre	40 325	28 402	25 043	23 523	23 603	23 683
Avskrivningar	10 160	10 529	10 931	10 931	10 931	10 931
Sum driftsutgifter	300 834	305 906	304 283	303 072	305 510	307 472
Brutto driftsresultat	17 498	-1 217	1 876	2 301	1 993	1 361
Renteinntekter	2 190	2 425	2 500	2 500	2 500	2 500
Utbytter	1 016	1 913	1 000	1 000	1 000	1 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-5 374	0	0	0	0	0
Renteutgifter	2 702	4 626	6 857	7 118	7 337	7 284
Avdrag på lån	6 998	6 849	7 007	7 213	7 614	7 893
Netto finansutgifter	-11 868	-7 137	-10 364	-10 831	-11 451	-11 677
Motpost avskrivningar	10 160	10 529	10 931	10 931	10 931	10 931
Netto driftsresultat	15 790	2 175	2 443	2 401	1 473	615
<u>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</u>						
Overføring til investering	-4 162	-6 700	-7 580	-600	-600	-600
Avsetningar til bundne driftsfond	-1 073	-844	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	3 050	612	0	0	0	0
Avsetningar til disposisjonsfond	-38 730	-11 782	-6 293	-4 651	-3 723	-3 237
Bruk av disposisjonsfond	25 124	16 539	11 430	2 850	2 850	3 222
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	-15 790	-2 175	-2 443	-2 401	-1 473	-615
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat i pst av brutto driftsinntekt	5,0 %	0,7 %	0,8 %	0,8 %	0,5 %	0,2 %
Gjennomsnittlig netto driftsresultat i økonomiplanperioden				0,6 %		
Netto rente- og avdragsutgifter	7 510	9 050	11 364	11 831	12 451	12 677
Vekst i netto rente- og avdragsutgifter (heile tusen)	-487	1 540	2 314	467	620	226
Vekst i brutto driftsinntekt (heile tusen)	37 542	-13 643	1 470	-785	2 130	1 330
Vekst i netto rente- og avdragsutgifter (%)	-6,1 %	20,5 %	25,6 %	4,1 %	5,2 %	1,8 %
Vekst i brutto driftsinntekt (%)	13,4 %	-4,3 %	0,5 %	-0,3 %	0,7 %	0,4 %
Gjennomsnittlig vekst i rente- og avdragsutgifter i økonomiplanperioden				33,5 %		
Gjennomsnittlig vekst i brutto inntekt i økonomiplanperioden				0,7 %		
Netto lånegjeld (heile tusen)	120 924	114 076	113 402	116 723	114 642	112 382
Netto lånegjeld i pst av brutto driftsinntekt	38 %	37 %	37 %	38 %	37 %	36 %

9.5 Utvikling langsiktig gjeld – Økonomiplan 2024 – 2027

Låneopptak	2 022	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027
Husbanken kommunale lån	0	0	0	0	0	0
Investeringslån	0	0	6 333 000	6 953 000	9 703 000	4 653 000
Husbanken formidlingslån (Stårtlån)	0	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Sum låneopptak	0	6 000 000	12 333 000	12 953 000	15 703 000	10 653 000
Avdrag	2 022	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027
Husbanken kommunale lån	0	0	0	0	0	0
Investeringslån	6 998 442	6 848 442	7 006 567	7 212 157	7 613 807	7 892 957
Sum avdrag i driftsbudsjettet	6 998 442	6 848 442	7 006 567	7 212 157	7 613 807	7 892 957
Husbanken formidlingslån (Stårtlån)	1 002 193	1 107 193	1 200 456	1 302 988	1 402 990	1 519 658
Sum avdrag i investeringsbudsjettet	1 002 193	1 107 193	1 200 456	1 302 988	1 402 990	1 519 658
Sum avdrag (drifts- og investeringsbudsjett)	8 000 634	7 955 634	8 207 022	8 515 144	9 016 796	9 412 614
Renteutgifter	2 022	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027
Husbanken - kommunale lån	0	0	0	0	0	0
Investeringslån	2 547 080	4 972 000	6 141 893	6 213 370	6 246 851	6 129 650
Sum renter i driftsbudsjettet	2 547 080	4 972 000	6 141 893	6 213 370	6 246 851	6 129 650
Husbanken formidlingslån (Stårtlån)	130 384	386 000	714 285	904 217	1 090 097	1 153 644
Sum renter i driftsbudsjettet	130 384	386 000	714 285	904 217	1 090 097	1 153 644
Sum renter (driftsbudsjett)	2 677 464	5 358 000	6 856 178	7 117 586	7 336 948	7 283 294
Langsiktig gjeld pr. 31.12. (mill. kr)	131,5	129,5	133,7	141,7	144,2	146,4
Startlån	10,6	15,5	20,3	25,0	29,6	34,0
Netto langsiktig gjeld pr. 31.12. (mill. kr)	120,9	114,1	113,4	116,7	114,6	112,4